

Bijlagen

- A: Landschapsstructuurkaarten
- B: Natuurstructuurkaart
- C: Biodiversiteitskansenkaart
- D: Groenstructuurkaart
- E: Rekenmatrixen Groen
- F: Uitvoeringsprogramma Groen
- G: Resultaten klankbordgroep avonden
- H: Adviesdocument klankbordgroep

Bijlage A: Landschapsstructuurkaarten

De landschapsstructuurkaarten bestaan uit 2 kaarten en 1 uitwerking van de drie landschapstypen die in gemeente Eersel voorkomen. De 2 kaarten betreffen:

- Landschapsstructuur – ruimtelijk: deze kaart legt de nadruk op de huidige fysisch geografische inrichting van het landschap in Eersel. Dat wil zeggen: bossen, heide, water, (stedelijke) bebouwing en infrastructuur. Ook staan op deze kaart de ligging van de huidige laanbomen en monumentale bomen in het buitengebied aangegeven. De blauwe blokjes met daarin witte codes geven de treffen maatregelen in het buitengebied aan die in beleidsplan Groen Loont worden benoemd. De codering correspondeert met de nummering van de Rood met Groen-maatregelen en de vervangingsmaatregelen voor het groen in het buitengebied, zoals opgenomen in respectievelijk paragraaf 7.1 en bijlage F van dit beleidsplan. De codes die beginnen met “RMG” staan voor Rood met Groen-maatregelen. De codes die beginnen met “B” staan voor vervangingen van (cultuur)groen in het Buitengebied en buurtschappen.
- Landschapsstructuur – ontginningskaart: deze kaart legt de nadruk op de ontstaansgeschiedenis van het landschap in Eersel. De eeuwenlange invloed van de mens op de omgeving heeft geleid tot drie landschapstypen. Dat wil zeggen: oude cultuurgronden, beekdallandschap en heideontginningen. Deze landschapstypen worden op deze kaart een aantal keer geaccentueerd door driedimensionale impressies. De ontginningskaart is aangevuld met een aantal maatschappelijk-economische vormen van landgebruik die invloed uitoefenen op het landschap. Deze betreffen: sport en recreatie, campings, boomkwekerijen en landgoederen.
- Uitwerking gebieden landschapsstructuurkaart: dit overzicht betreft een beknopte uitwerking van de drie landschapstypen die in Eersel voorkomen en ook aangeduid worden in de paragrafen 4.1 en 4.5 en op de landschapsstructuurkaart – ontginningskaart van dit beleidsplan.

Bijlage B: Natuurstructuurkaart

De natuurstructuurkaart betreft een kaart waarop staat aangegeven welke gebieden wettelijk en/of beleidsmatig natuurgebieden betreffen of een belangrijke natuurfunctie vervullen. Dit zijn de gebieden Natura2000, NatuurNetwerk Brabant (Ecologische Hoofdstructuur), Ecologische verbindingzones en waardevol groen en water.

Bijlage C: Biodiversiteitskansenkaart

Om tot een duurzame gebiedsgerichte aanpak voor de verbetering van de biodiversiteit buiten de bestaande natuur- en bosgebieden te komen, heeft een ecologisch adviesbureau voor gemeente Eersel een biodiversiteitskansenkaart gemaakt. De biodiversiteitskansenkaart vormt een belangrijke basis voor de beleidsdoelen, zoals opgenomen in paragraaf 5.3 van beleidsplan Groen Loont.

De kansenkaart is een uitgebreide, digitale kaart met allerlei kaartlagen. Voor dit beleidsplan zijn de diverse kaartlagen in pdf-formaat in bijlage C toegevoegd. Het adviesbureau heeft een toelichting op deze kaarten gemaakt. Bijlage C start met deze toelichting, gevolgd door de verschillende kaart(lag)en. De kaarten zijn ruwweg in twee typen te verdelen: de themakaarten en de soortkaarten. De themakaarten betreffen de biodiversiteitsthema's: Verbinden, Water, Bermen, Landschappelijk groen erfgoed, Versterken en Kwaliteit en prioriteit. De soortkaarten betreffen: levendbarende hagedis, amfibieën, vogels, veldkrekel, bont dikkopje, bruine eikenpage en grote bremraap. Op de soortkaarten staan ook de waarnemingen van de betreffende soort(groep)en vermeld. Deze vormen samen met de door het adviesbureau uitgevoerde ecologische analyse, uitgangspunt voor het duiden van voor die soort kansrijke gebieden. Vooral bij de soortenkaarten valt het op dat ook buiten de gemeentegrenzen is gekeken. Dit is bewust visueel weergegeven om aan te geven dat het voorkomen van soorten en leefgebieden niet ophouden bij gemeentegrenzen. Bescherming van soorten en leefgebieden vraagt vaak om een regionale samenwerking.

De belangrijkste kaart van bijlage C is de kaart Kwaliteit en prioriteit. Deze kaart is een bundeling van alle andere kaart(lag)en. Wanneer men de verschillende thema- en soortkaartlagen op elkaar legt, ontstaat een bepaalde kwaliteit en/of prioriteit. In principe geldt hoe meer lagen in een bepaald gebied in Eersel op elkaar liggen en/of hoe hoger de kans van slagen van specifieke maatregelen, hoe belangrijker ze zijn voor de biodiversiteit. Hoewel de focus voor biodiversiteit bevorderende maatregelen komen te liggen in en direct grenzend aan de gebieden van de kaart Kwaliteit en prioriteit, is het belangrijk om de zogenaamde witte gebieden die buiten de biodiversiteit kansrijke gebieden en bestaande natuur- en bosgebieden liggen, niet uit het oog te verliezen. Als in deze gebieden kansen ontstaan die nu niet bekend zijn, maar in de toekomst wel een bijdrage leveren voor de verbetering van de biodiversiteit, dan worden die kansen ook gegrepen. De kaart(lag)en van bijlage C zijn immers een momentopname.

Bijlage D: Groenstructuurkaart

De groenstructuurkaart toont de fysisch geografische inrichting van de zes kernen in Eersel die aansluit op de vormgeving van de landschapsstructuurkaart. Dit maakt beide kaarten leesbaarder en toont ook de relatie tussen het grote buitengebied en de relatief kleine kernen van Eersel. De groenstructuurkaart is belangrijk voor de duiding van de belangrijke te behouden groenstructuren in de kernen, zoals benoemd in paragraaf 6.2 van beleidsplan Groen Loont. De blauwe blokjes met daarin witte codes geven de treffen maatregelen in de kernen aan die in bijlage F van beleidsplan Groen Loont zijn benoemd. De codering correspondeert met de nummering van de vervangingsmaatregelen voor het groen in de kernen zoals opgenomen bijlage F van dit beleidsplan. Een code begint altijd met de eerste letter van de naam van de betreffende kern, gevolgd door een nummer.

Bijlage E: Rekenmatrixen Groen

Een groen adviesbureau heeft in twee rekenmatrixen de kosten voor het onderhoud en voor de vervanging van het groen berekend op basis van de groenarealen in Eersel en op basis van landelijke richtlijnen en kengetallen. Deze bijlage begint met een toelichting hierop van het adviesbureau, gevolgd door een samengevatte rekenmatrix voor groenonderhoud en een rekenmatrix voor de vervanging van het groen.

Bijlage F: Uitvoeringsprogramma Groen

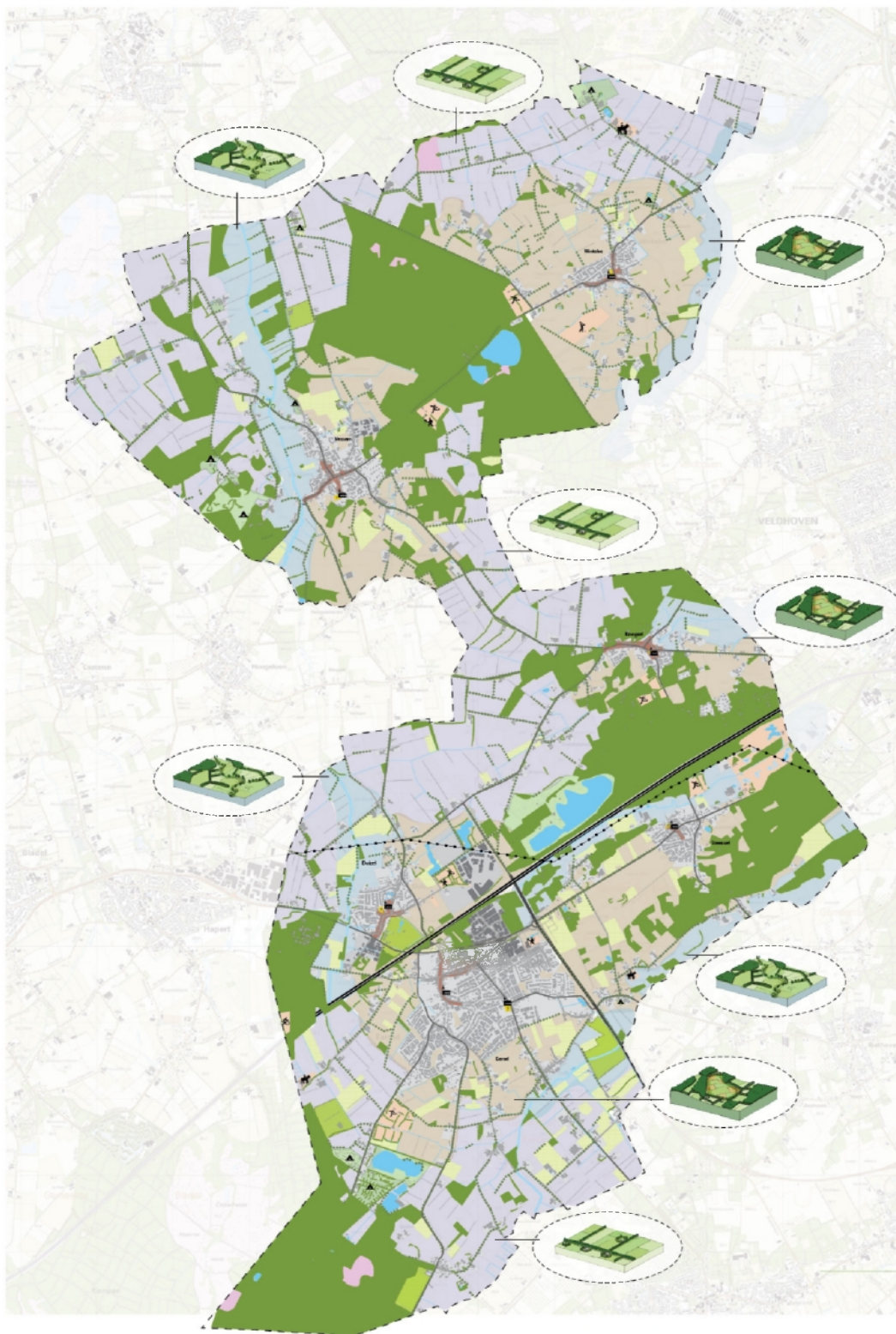
In deze bijlage staan per kern en voor het buitengebied de vervangingsmaatregelen voor het groen weergeven voor de periode 2018-2033. De kernen (en buitengebied) staan op alfabetische volgorde, binnen elke kern staan de betreffende straten ook op alfabetische volgorde. In de eerste kolom staan de volgnummers per kern. Samen met de eerste letter van de kern corresponderen deze volgnummers met op de landschapsstructuurkaart (bijlage A) en groenstructuurkaart (bijlage D) aangegeven maatregelen. In de laatste kolom van de uitvoeringsprogramma staat globaal de prioritering van de maatregelen. Een verdere toelichting op het uitvoeringsprogramma wordt gegeven in paragraaf 7.4 van beleidsplan Groen Loont.

Bijlage G: Resultaten klankbordgroep

Vertegenwoordigers van belangengroepen in Eersel vormden vóór het opstellen van beleidsplan Groen Loont een klankbordgroep om ideeën en ervaringen aan te dragen voor het opstellen van het nieuwe integrale beleid voor de thema's landschap, natuur en groen. In deze bijlage staan de resultaten van de twee eerste klankbordgroepavonden.

Bijlage H: Adviesdocument klankbordgroep

Op basis van de drie klankbordgroepavonden heeft de klankbordgroep haar bevindingen en adviezen in een kort adviesdocument aan de gemeente overhandigd. Het adviesdocument staat in deze bijlage. In beleidsplan Groen Loont zijn verschillende adviezen overgenomen en uitgewerkt.

Landschapsstructuur gemeente Eersel ontwikkelingskaart

- centrum
- oude cultuurlanden
- breidelandschap
- heideontginningen
- sport en recreatie
- campings
- boomkweeksteden
- landgoederen
- bos
- heide
- water / vennen / recreatieplas / poel
- watergangen / beek / sloot
- bebouwd gebied
- bedrijfszones / industrie
- kern
- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens
- oude cultuurlanden
- breidelandschap
- heide omgeving

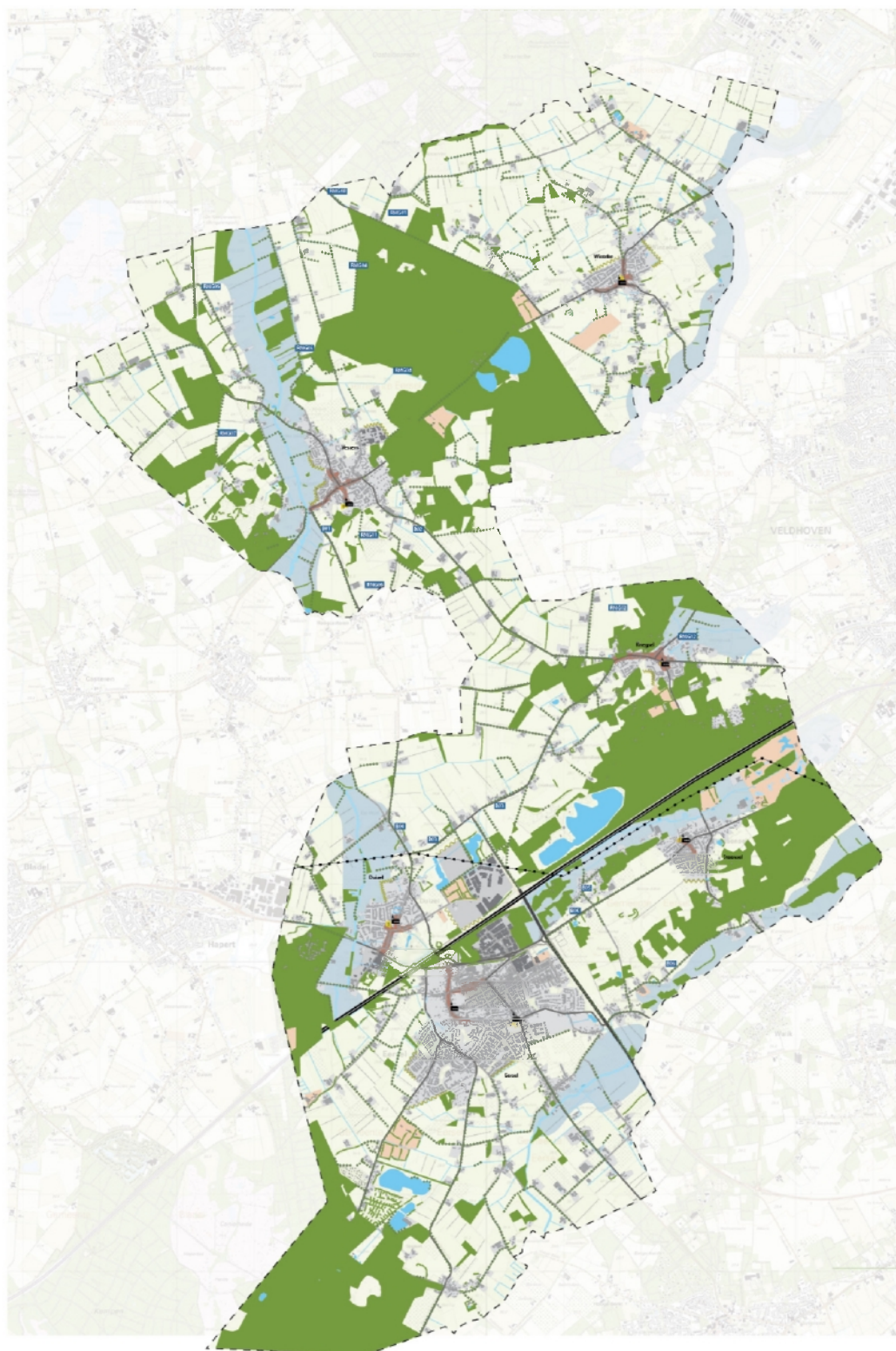
0 5 10 km

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: GRONDSCHAPSTRUCTUURPLAN
onderwerp: LANDSCHAPSTRUCTUURKAART - ONTGINNINGEN

projectteam: S&OP
bladnummer: 2-2
formaat: A3
getekend: DWS
datum: 07-07-2017

BTL Advies B.V.
Tulp - en landschapsgenieur
Particulier 1
Postbus 305
5900 AJ OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Landschapstructuur gemeente Eersel ruimtelijk

- maatschap landchap en natuur
- contour
- glooiing / bolle akkers
- bos
- boomrijen buitengebied
- monumentale bomen buiten de kern
- houtwallen en singels
- heide
- beekdal
- water-waaien / recreatieplas / poel
- watervuurtoren / doot
- bezuurde gebied
- bedrijfszone / industrie
- kerk
- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: GEMEENTESTRUCTUURPLAN
onderwerp: MAATREGELEN LANDSCHAP EN NATUUR

projectnummer: 1000
bladnummer: 1-2
formaat: A3
getekend: DMS
datum: 07-07-2017

0 5 10 km

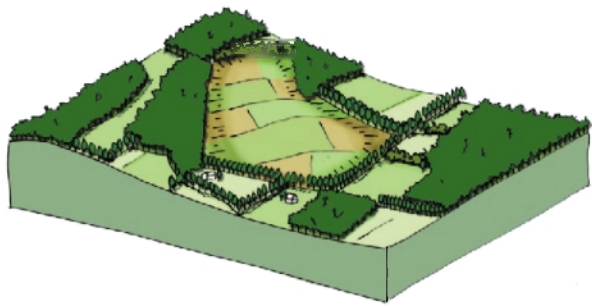
BTL

Advies

BTL Advies B.V.
Tulp- en Landschapsschone
Parklaan 1
Postbus 300
5900 AJ OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Uitwerking gebieden landschapsstructuurkaart gemeente Eersel

Oude cultuurgronden

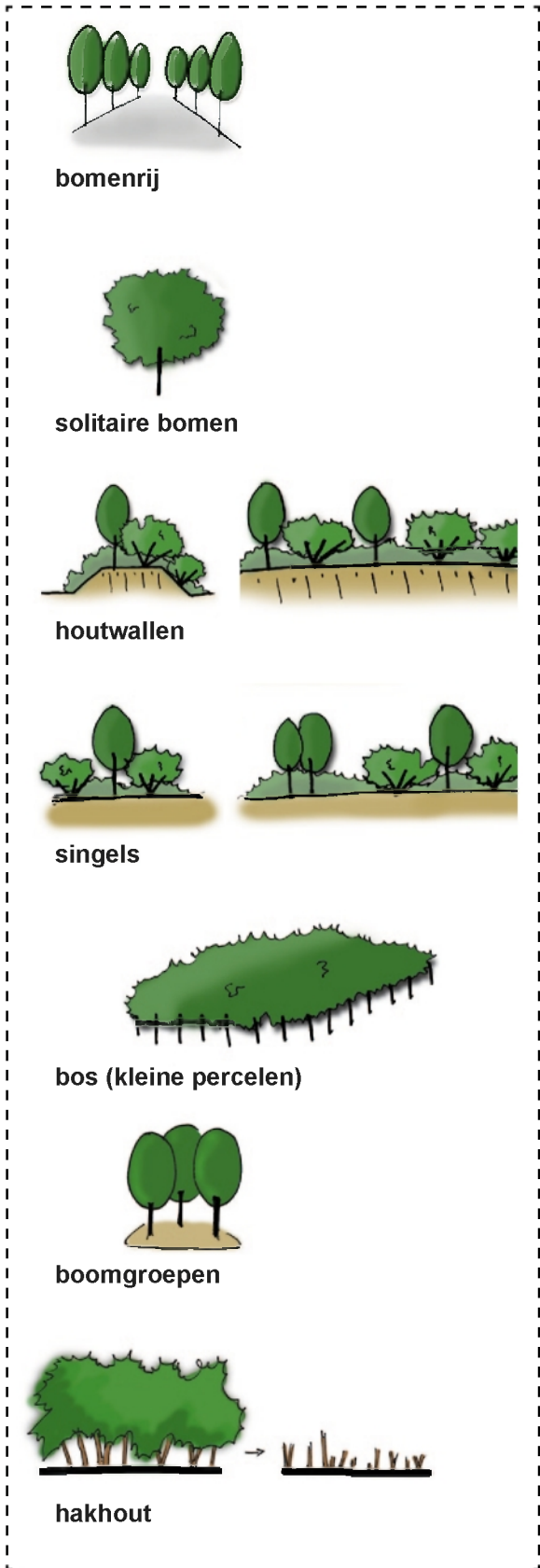
Karakteristiek:

- kleinschalig halfopen landschap
- onregelmatige verkaveling
- organische wegen met wegbeplanting
- veelheid aan groene elementen
- bolle akkers die open zijn
- bebouwing gecentreerd rondom de es
- erfbeplanting in de vorm van bomen of boomgroepen rondom bebouwing op de es
- hakhoutsingels begrenzen de es

Visie:

Herstellen van halfbesloten landschap/ coulissen. Es dient open te blijven.

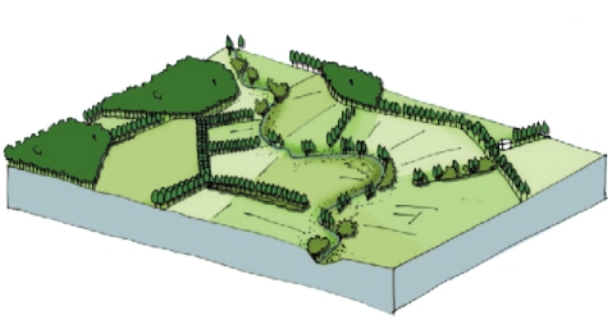
Landschappelijke inrichtingselementen:

soorten beplanting:

- eik en in mindere mate beuk, esdoorn, haagbeuk, linde
- bij erven: tamme kastanje, notenboom en linde

Beekdallandschap

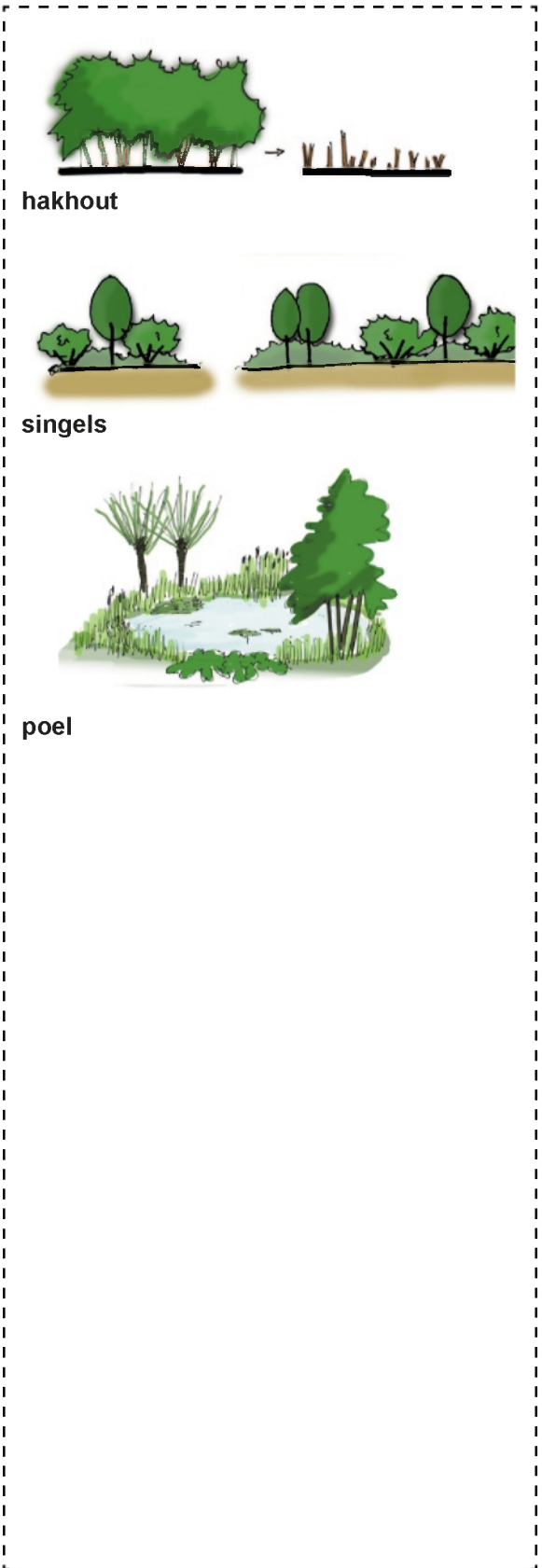
Karakteristiek:

- kleinschalig landschap
- meanderende loop van de beek met de oeverzone, dan graslanden en begrenst door hoge terreindelen
- beekdalbegrenzing door singels haaks of parallel aan de beek
- grasland en kleine natte broekbosjes in beekdal
- broekbos

Visie:

Herstellen kleinschalig landschap met singels en hakhout haaks op de beek.

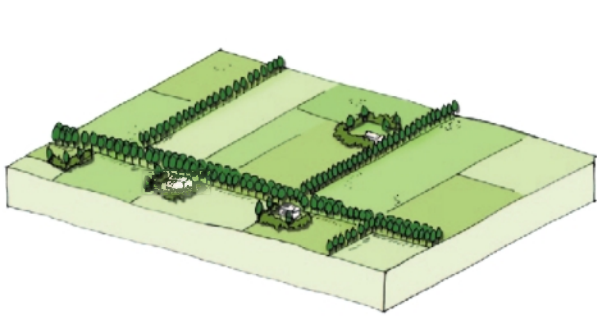
Landschappelijke inrichtingselementen:

soorten beplanting:

- singels van elzen en berken
- wilg, populier, els, zachte berk (Betula pubescens), es

Heideontginning

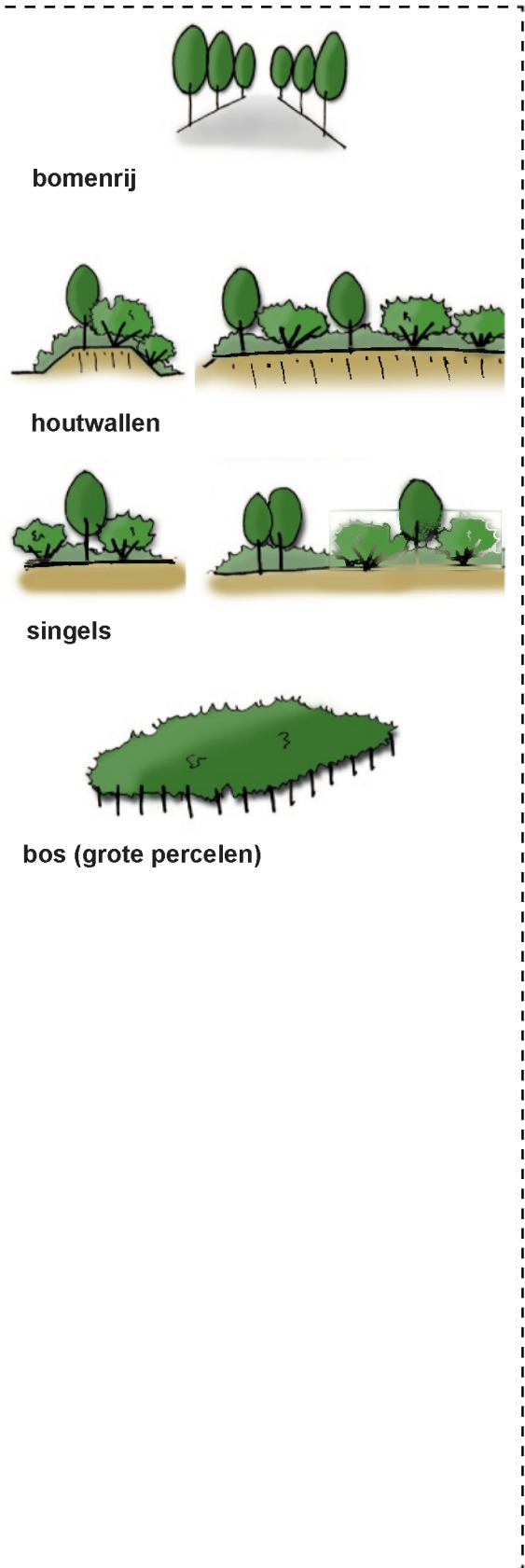
Karakteristiek:

- grootschalig open landschap (blokverkaveling)
- rationele verkaveling begrensd door singels, houtwallen en struwelen
- landbouwpercelen, zowel akker als weide
- wegbeplanting is langgerekt en wordt niet onderbroken door andere groenelementen
- overhoekjes beplant met kleine bosjes of boomgroepen

Visie:

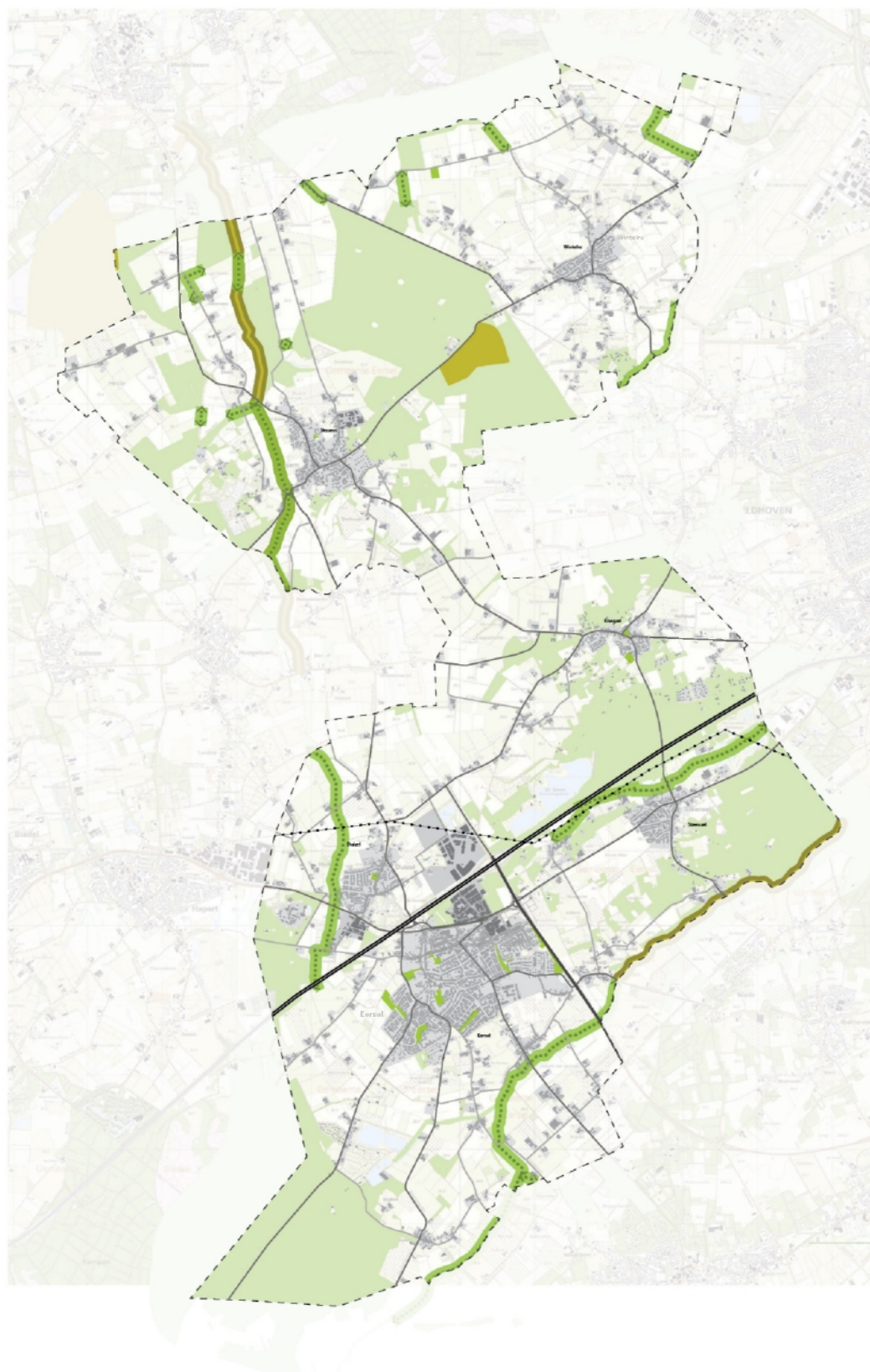
Instandhouden van een open landschap waarbij met name de randen van de ontginningen zijn beplant.

Landschappelijke inrichtingselementen:

soorten beplanting:

- eik, berk, grove den

Natuur gemeente Eersel

- Natura 2000 (vlek)
- Natura 2000 (linvormig)
- Ecologische hoofdstructuur
- Natuurlijk netwerk Brabant
- Ecologische verbinding zones
- Waardeel groen
- Waardeel water

- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- woonstraten
- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens

0 5 10 km

opdrachtgever
project
onderwerp
projectleider
bladnummer
formaat
getekend
datum

GEWENTSE EERSEL
GRONDBEHOEFENPLAN
NATUUR
SMBP
2-2
A3
DMS
07-07-2017

BTL Advies B.V.
Tulp - van Landchapsweg 10
Parklaan 1
Postbus 305
5960 AJ OISTERWIJK
013 52 99 555
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Gemeente Eersel
T.a.v. Wilco van den Berg
Postbus 12
5520 AA Eersel

Datum: 7 juli 2017
Behandeld door: Maartje Bleeker
Roel de Greeff
Karin Albers
Ons kenmerk: P2017/31
Uw kenmerk:

Toelichting Kansenskaart Biodiversiteit Eersel

Inleiding

Om de beschikbare gelden voor de verbetering van natuurwaarde en biodiversiteit zo efficiënt mogelijk in te zetten binnen de gemeente, is een kansenskaart biodiversiteit opgezet. Deze kaart is specifiek gericht op de 'witte' gebieden, dus juist buiten de 'donkergroene' natuur (Natuurnetwerk Brabant). De huidige waarden in deze natuurgebieden zijn uiteraard wel in de analyse meegenomen, om te kijken waar ze versterkt of 'gebufferd' kunnen worden. Ook zijn er vlakken en kansen aangegeven op de grenzen van gebieden. Hier moeten acties binnen en buiten de natuurgebieden gekoppeld worden en zijn eventuele acties in witte gebieden vooral bedoeld ter ondersteuning of uitbreiding van de natuurwaarden binnen het NNN.

Op de kansenskaarten zijn gebieden aangegeven die belangrijk zijn voor specifieke bijzondere soorten (actuele waarden) en/of die potentieel interessant zijn voor soorten of habitats (potentiele waarde). Er is daarbij gericht op locaties waar het uitvoeren van specifieke maatregelen een hoge kans van slagen heeft (inrichting en/of beheer). Hiervoor is gekeken naar de Rode Lijst soorten die binnen de gemeente voorkomen (NDFF, 31 maart 2017). Daarnaast is specifiek gelet op de steenuil, als doelsoort van de gemeente, belangrijke stadsvogels en vogels van kleinschalig agrarisch gebied. De gebieden en kansen voor deze soorten zijn aangegeven op de bijbehorende digitale kaart. In dit document wordt een beknopte toelichting gegeven bij de op de kaart aangegeven polygonen. De verwijzing is in het digitale bestand opgenomen onder de kolom toelichting met een verwijzing naar het paragraafnummer.

Waarnemingen op de kaart (m.u.v. donkere zomerzandbij) zijn afkomstig van de NDFF (31 maart 2017) en mogen zonder toestemming van de NDFF niet openbaar gemaakt worden.

1. Verbinden

1.1. Voor (kleine) zoogdieren is met name het verbinden van de verschillende natuurgebieden met elkaar van belang. Hiervan profiteren bijvoorbeeld de Rode Lijst soorten wezel en

hermelijn. Het uitbreiden van het netwerk van struweel- en ruigtebeplanting is hierbij van belang. De verschillende beken die door de gemeente stromen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. De aanleg van struweel-/ruigtebeplanting op enige afstand en parallel aan de beek kunnen goede verbindingzones vormen.

1.2. Verbinden van de bosgebieden met schrale vegetatie voor levendbarende hagedis

1.3. Verbindingszone doortrekken met faunapassages onder wegen door. Langs smalle eenzijdig wat ruigere vegetatie om aantrekkelijk te zijn voor kleine zoogdieren.

1.4. Ruigtestrook als verbinding en buffer tegen invloed van agrarisch gebied voor bloemrijke berm. Belangrijk is dat deze aan de zuidwestzijde van het fietspad aangelegd moet worden en laag moet blijven om de bloemrijke berm niet te beschaduen.

1.5. Bloemrijke ruigte als zoomvegetatie langs houtsingel.

1.6. Bloemrijke ruigte of laag struweel van bv braam.

1.7. Vogelakker: Gebied inrichten met bloemrijke akkers en kleine struwelen.

1.8. Vogelakker: Inrichten met bloemrijke akker.

1.9. Verbinding naar Vlasberg.

2. Reptielen

2.1. Levendbarende hagedis

Uitbreidingsmogelijkheden van populatie levendbarende hagedis, mits gebied voldoende schraal is.

2.1.1. Zoekgebied uitbreiding leefgebied levendbarende hagedis met verbinding richting zuiden en naar kleine natuurgebiedje aan de ooststrand.

2.1.2. Huidig leefgebied levendbarende hagedis.

3. Amfibieën

3.1. Vinpootsalamander

3.1.1. Uitbreidingsmogelijkheden van vinpootsalamander indien ergens in dit gebied een poel wordt gegraven in niet al te voedselrijke omstandigheden.

3.1.2. Huidig leefgebied vinpootsalamander.

3.2. Kamsalamander

Er zijn enkele losse waarnemingen van kamsalamander op diverse locaties in de gemeente bij bebouwing uit 2008, 2009 en 2012 in Kreiel, Wintelre en Knegsel. Of hier populaties aanwezig zijn is onduidelijk. Bij Kreiel is de kans op een populatie nog het grootst vanwege de aanwezigheid van diverse wateren waar deze aanwezig zou kunnen zijn. Dit gebied is derhalve aangegeven als mogelijk kansrijk voor kamsalamander. Nader onderzoek naar deze soort alvorens maatregelen uit te voeren is aan te bevelen.

3.3. Algemeen

Kansen voor de overige amfibieën waaronder alpenwatersalamander zijn te vinden in de beekdalen, waar door de aanwezigheid van poelen de amfibieënstand versterkt kan worden.

4. Vogels

Bij het opstellen van de kanskaart vogels zijn waarnemingen maar in beperkte mate gebruikt, gezien de grote mate van mobiliteit van deze soortgroep. Er is vooral gelet op landschapselementen en voor de stadsvogels op kansrijke wijken.

4.1. Vogels van kleinschalig agrarisch landschap

Voor deze vogels (met als prioriteitssoort de patrijs) zijn enkele gebieden en verbindingen aangewezen die kansrijk zijn om daar maatregelen te nemen ten gunste van deze vogels. Die maatregelen kunnen bestaan uit het creëren van ruigteranden met daarbij een kleinschalig landschap van akkers, heggen en houtwallen. Daarnaast is het van belang om op deze plekken ook stroken wintergraan te laten staan zodat deze soorten in de winterperiode voldoende voedsel kunnen vinden. Deze vogels van kleinschalig landschap worden verder aangeduid als akkervogels.

4.1.1. Ook voor de ambassadeurssoort **steenuil** is een dergelijk kleinschalig landschap met ruigteranden, akkers, heggen en houtwallen van belang. Voor deze soort kunnen nabij deze landschapselementen kasten opgehangen worden om zo voldoende nestelgelegenheid aan te bieden voor de steenuil. Oude boerderijen met rommelige en structuurrijke erven vormen een goede locatie voor het ophangen voor steenuilkasten, maar ook oude eiken en knotwilgen.

4.1.2. Akkervogels biodiversiteit

Gemeente Eersel heeft al enkele plekken ingezaaid met zaadmengsels om de akkervogels een steuntje in de rug te geven. Deze akkers zijn in de kaart aangegeven als kansrijke plek voor akkervogels. Door middel van de prioriteiten is hierbij de kansrijkdom verder gespecificeerd.

4.2. Stadsvogels (huismus / gierzwaluw)

Voor stadsvogels (en dan met name huismus en gierzwaluw) kunnen in de bebouwde kom maatregelen genomen worden ten behoeve van deze soorten. Voor huismus dient er voldoende foerageergebied in de omgeving te zijn en dan volstaat het om nestkasten op te hangen. Ook voor gierzwaluw volstaat het om nestkasten op te hangen, al dienen die wel aan hoge gebouwen te hangen (minimaal op 3 meter hoogte). Buiten de bebouwde kom is het vooral van belang om de huismus niet kwijt te raken en dan ook te controleren op ruimtelijke ontwikkelingen die ongunstig zijn voor huismus (denk aan sloop of renovatie van oudere gebouwen). In de shape zijn vanaf luchtfoto interpretaties gedaan voor de meest kansrijke plekken, namelijk wijken die voldoende bieden van alle functies die er voor deze soorten nodig moeten zijn. Ook buiten de aangegeven vlakken kan het ophangen van kasten voor huismus en gierzwaluw zinvol zijn. Voor andere maatregelen in de Er kan echter ook buiten de vlakken gekeken worden naar mogelijkheden voor deze soorten.

5. Insecten

5.1. Veldkrekel

Op de kansenkaart zijn een aantal leefgebieden aangegeven, waar de afgelopen 5 jaar nog dieren zijn aangetroffen. Willen deze gebieden geschikt blijven voor deze soort dan moet verruiging voorkomen worden. Daarnaast zijn een aantal gebieden aansluitend aan de leefgebieden aangegeven met zoekgebieden voor uitbreiding van deze soort en verbinding van deelpopulaties.

5.2. Bont dikkopje is mogelijk uit te breiden naar de gemeente door in het gebied rond de Kleine Beerze bij inrichting en beheer rekening te houden met deze soort.

5.3. Bruine eikenpage. Mogelijk uit te breiden door bij deze bosrand rekening te houden met deze soort.

6. Kansrijke wateren

De Kanskaart kansrijk water is gebaseerd op de Rode Lijst waarnemingen van vaatplanten, libellen en amfibieën. Op basis van de verspreiding van deze soorten zijn actueel waardevolle en kansrijke locaties aangegeven (indicatieve soorten). Naast Rode Lijst soorten planten waaronder drijvende waterweegbree, witte waterranonkel en vlottende bies komen ook bosbeekjuffer, zuidelijk beekoeverlibel en venwitsnuitlibel voor in de gemeente. De aanwezigheid van deze soorten is een indicatie voor een goede waterkwaliteit. Goed beheer is hier heel belangrijk. Daarnaast kunnen hier goede potenties aanwezig zijn voor natuurontwikkeling via inrichtingsmaatregelen in de directe omgeving. Ook dient de waterkwaliteit goed bewaakt te worden. Bemeste sloten die op deze wateren afvoeren zoveel mogelijk afkoppelen en nieuwe afwateringen vermijden. Alleen is bij integraal hydrologisch herstel de verdroogende werking van deze wateren waarschijnlijk een aandachtspunt. Dan kan verontdieping, opstuwing of demping toch aan de orde zijn.

De aanleg van poelen is het meest kansrijk in de beekdalen.

Hier een overzicht van gebieden en soorten op basis waarvan ze zijn gekozen (genoemde soorten groeien deels binnen het NNN):

6.1. Kleine Aa met drijvende waterweegbree, moerashertshooi, stekelbrem, vlottende bies, en witte waterranonkel.

6.2. Kleine Beerze zuid met drijvende waterweegbree, dubbelloof, kruipbrem, moerashertshooi, stekelbrem, vlottende bies en witte waterranonkel en zuidelijke oeverlibel.

6.3. Kleine Beerze midden (gemeente Bladel) met drijvende waterweegbree, teer vederkruid, vlottende bies en bosbeekjuffer.

6.4. Kleine Beerze noord met brede orchis, brede waterpest, drijvende waterweegbree, dubbelloof, teer vederkruid, vlottende bies, bosbeekjuffer en zuidelijke oeverlibel.

6.3. Dal van de Gender met drijvende waterweegbree en witte waterranonkel, bolderik, korenbloem en steenanjer, bosbeekjuffer, zuidelijke oeverlibel en venwitsnuit.

6.6. Run met drijvende waterweegbree, klimopwaterranonkel en moerashertshooi.

6.7. Bovenloop Run met enkele waarnemingen van drijvende waterweegbree en bosbeekjuffer.

6.8. Drijvende waterweegbree, moerashertshooi en vlottende bies.

6.9. Ven bij Gender met moerashertshooi, stekelbrem, vlottende bies, wilde gagel, witte waterranonkel, venglazemaker en venwitsnuitlibel.

6.10. Ven bij Vessem met klokjesgentiaan, oeverkruid, stekelbrem, veenbies, venwitsnuitlibel en vinpootsalamander.

7. Kansrijke bermen

Op de kaart zijn diverse bermen aangegeven die kansrijk lijken op basis van een veldbezoek. Daarnaast is aan de hand van de RL waarnemingen van de vaatplanten en NDFF waarnemingen van een aantal indicatieve soorten planten gekeken of er nog meer bermen geselecteerd konden worden. De huidige selectie geeft geen volledig beeld van kansrijke bermen binnen de gemeente. De kans is groot dat er meer kansrijke bermen in de gemeente aanwezig zijn. Het betreft meest schrale bermen met een lage bloemrijke kruidenvegetatie of struweelvegetatie met brem en braam. Het is belangrijk bij deze bermen een goed beheer te voeren en juist niet in te zaaien of om te vormen. Bloemrijke bermen (met lokaal inheemse soorten) vormen voor tal van insecten een belangrijke voedselplek, maar schrale bermen bieden ook

nestelgelegenheid voor wilde bijen, daar waar kaal zand aanwezig is. Inzaai is in dergelijke bermen dus uit den boze! Dergelijke schrale bermen kunnen overigens ook leefgebied voor levendbarende hagedis vormen. Beschaduwde schrale bermen zijn juist kansrijk voor paddenstoelen.

7.1. Deze berm is (nog) redelijk schraal, maar de bemesting van de direct aanliggende akker bedreigt deze berm. Advies is om deze berm te verbreden om deze schraal te houden.

7.2. Bloemrijke berm en natuurrijke greppel. Mantel en zoomvegetatie aan de bosrand zou nog verder ontwikkeld worden.

8. Landschappelijk groen erfgoed

In de 'Atlas van het landschappelijk groen erfgoed van Nederland' (Bert Maes) staan cultuurhistorisch waardevolle bossen, houtwallen en heggen aangegeven. Eersel is goed geïnventariseerd op dit vlak en deze gegevens zijn gebruikt. Ten eerste vormt dit op zichzelf belangrijk erfgoed van autochtone genetische bronnen en biodiversiteit (struiken en bomen). Ten tweede zijn dergelijke plekken in potentie belangrijke refugia voor (immobiele) ongewervelde fauna en mogelijk ook voor paddenstoelen en (korst)mossen. De kaart is 1:1 overgenomen en omvat enkele grote vlakken 'waardevol' en verder vlakken 'vrij waardevol'. Daarbij zitten ook enkele kleine snippers. Niettemin zijn deze zeker het beschermen waard. Goed beheer is hier de hoofdzaak; maatregelen richten op instandhouding, niet op ontwikkeling of omvorming.

9. Versterken

Het versterken van bestaande gebieden is voornamelijk beoogd door het aanleggen van bufferzones tussen landbouwgebied en natuurgebieden en het ontwikkelen van bosranden met mantel en zoomvegetaties.

9.1. Mantelvegetatie al redelijk ontwikkeld, ontwikkelen zoomvegetatie. Inhammen in bos belangrijk om luwteplekken te creëren.

9.2. Creëren mantel/zoom vegetatie om waarde bos te versterken. Golvende lijn om luwe plekken te creëren.

9.3. Creëren buffer voor het zeer kwetsbare Rouwven. Dit is de enige locatie in de gemeente waar gentiaanblauwtje voorkomt en uiteraard zijn waardplant klokjesgentiaan. Daarnaast komen hier heivlinder en bont dikkopje voor en is het een groeiplaats voor heidekartelblad, veenbies en wilde gagel. Ook is het leefgebied van veldkrekel en levendbarende hagedis. Mogelijk zijn hier uitbreidingsmogelijkheden voor schraal biotoop. Anders struweel, ruigte en of graslandvegetatie.

9.4. De Kleine Beerze is al voor een stuk heringericht. Om de natuurwaarde in dit gebied nog te verhogen kan het grasland in een aantal binnenbochten een stuk worden afgegraven om hier wat nattere graslanden te creëren. De vrijgekomen aarde kan dan in de buitenbocht worden opgeworpen om mogelijkheden te bieden voor in de over nestelende vogels zoals oeverwaluw en ijsvogel, maar ook voor bijvoorbeeld nestelende bijen kan dit interessant zijn. De in dit gebied op de beek afwaterende sloot kan wellicht beter afgekoppeld worden en afwateren op de inzijsloot.

9.5. Inrichten met lage ruigtevegetatie om als buffer te dienen voor invloeden van landbouw op bloemrijke berm.

10. Grote Bremraap

10.1. Voor de grote bremraap is een uitvoeringsplan opgezet door Bosgroep Zuid-Nederland. Op de kaart zijn de vindplaatsen en directe omliggende gebieden aangegeven waar uitbreiding plaats zou kunnen vinden. Deze soort en dit plan hebben een hoge prioriteit.

10.2. Daarnaast is nog één ander gebied aangegeven. De laatste waarneming op deze locatie stamt uit 2008. Het betreft hier dus vermoedelijk een voormalige groeiplaats, maar mogelijk is deze weer te herstellen. Deze locatie heeft dan ook een lagere prioriteit gekregen.

11. Bebouwde Kom

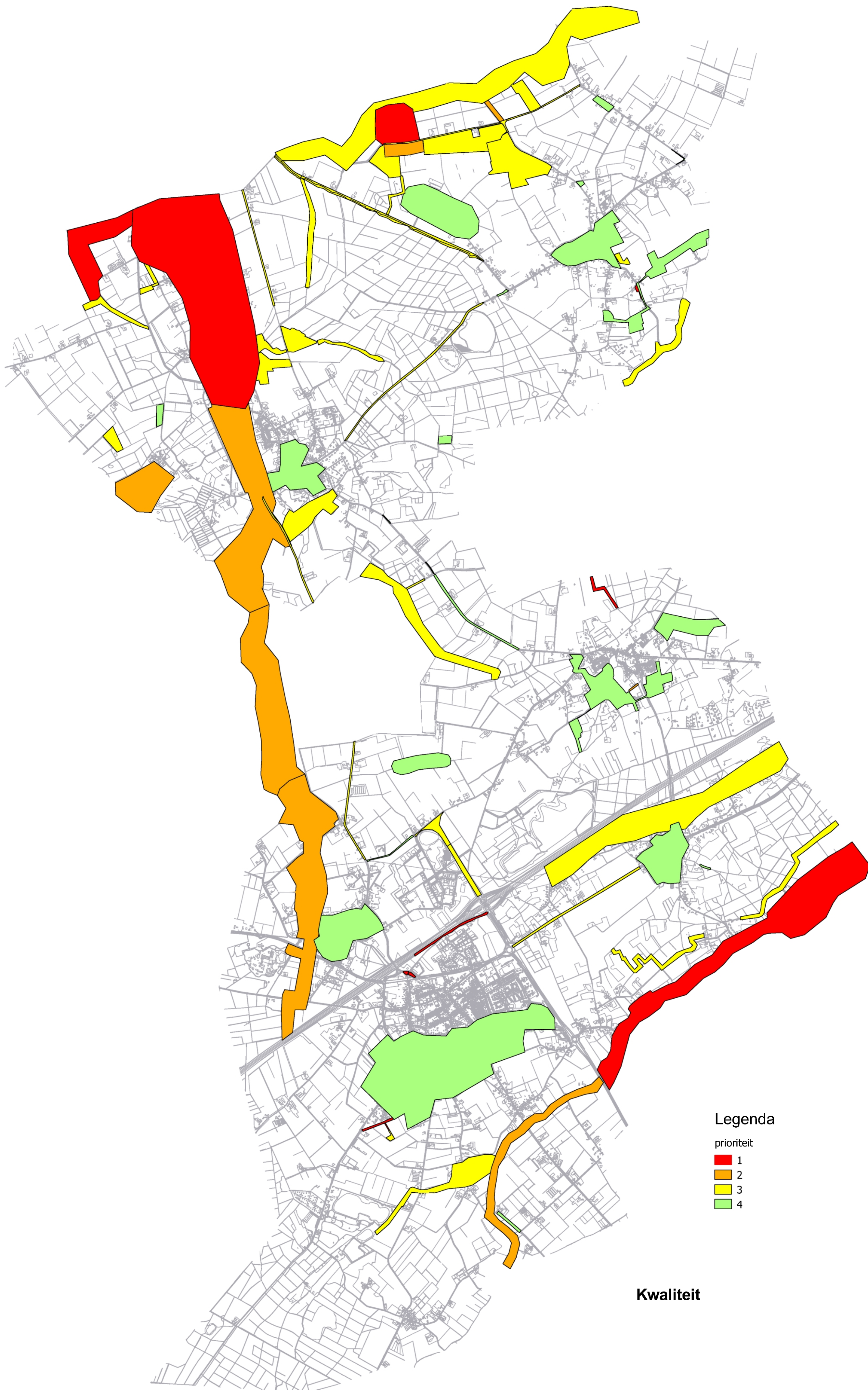
In de bebouwde kom is het aan te raden om buiten de genoemde maatregelen uit paragraaf 4.3, ook maatregelen te nemen voor vleermuizen. Voor vleermuizen is het van belang dat er niet te veel verlichting aanwezig is, voldoende foerageergebied en bij voorkeur op plekken waar lijnvormige elementen (bomenlaan, waterloop) aanwezig zijn. Nestkasten zijn veruit de meest effectieve maatregel. Deze kasten worden bij voorkeur aan gebouwen en/of bomen gehangen waarbij een vrije aanvliegroete aanwezig is (de kast moet dus niet achter beplanting of andere bebouwing hangen).

Het promoten van het beplanten van tuinen en het tegengaan van verstening in de tuinen van bewoners kan problemen met wateroverlast verminderen. Aangezien het water makkelijker in de grond kan trekken en de planten dit water (deels) opnemen. Daarnaast versterkt het de natuurwaarden en de leefbaarheid. Beplantingen met groenblijvende heesters zijn aantrekkelijk voor verschillende vogelsoorten en kleine zoogdieren (bijvoorbeeld muizen, egel en mol). Gevarieerde bloemrijke beplantingen zijn interessant voor insecten. Ook kunnen er voor andere vogelsoorten of wilde bijen kasten worden opgehangen.

De waarde van dit type maatregelen is onmiskenbaar voor algemene soorten, maar vanuit natuurbeschermingsperspectief is de prioriteit niet groot. Het stimuleert wel sterk betrokkenheid en draagvlak. De gemeente kan hierbij bijvoorbeeld vrijwilligers faciliteren, die actief zijn met acties als 'operatie steenbreek'.

12. Kwaliteiten en prioriteiten

In deze laag is de opeenstapeling van de kansen aangegeven op gebiedsniveau. Gebieden krijgen een hogere kwaliteit naarmate het gebied kansen biedt voor meer soorten, de soorten meer bijzonder zijn, verbinding aanwezig is met andere kansrijke gebieden en de kans van slagen hoger is. Er is onderscheid gemaakt in 4 prioriteiten. Mochten er echter gemakkelijke kansen liggen voor acties met een lage prioriteit, kunnen die uiteraard gegrepen worden. De prioritering moet gezien worden als een algemene richtlijn. Er kunnen namelijk ook kansen ontstaan tussen de op deze kaart aangegeven kansrijke gebieden die op dit moment niet bekend zijn, maar in de nabije toekomst wel en een bijdrage kunnen leveren om de biodiversiteit te bevorderen.

Legenda

prioriteit

- 1
- 2
- 3
- 4

Kwaliteit

Duizel

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- seizoenstructuur
- wijkpark / plantsoen
- groene dorpsranden
- bos
- verbetervoorstel

- besoed gebied
- bedrijfsgebied / industrie
- centrum

- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- kolk

- boeren en buitengebied
- hooivelden / singels
- beekdal
- waters vennen / recreatieplas / poel
- verlegangen beek / sloot

- wegen
- hoofweg
- secundaire weg

- hoopgummingdelingen
- gemeentegrenzen

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: MAATREGELEN CULTUURBLOEI
projectnummer: 226127
bladnummer: 2-6
formaat: A3
getekend: SdB
datum: 07-07-2017

BTL

Advies

BTL Advies B.V.
Tul- en laaidijk 1
Postbus 185
5060 A.Z. OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- nevenstructuur
- vrijpark / plantsoen
- groene dorpsranden
- bos
- verbodsvoorstel
- beoogd gebied
- bestemmingsplan / industrie
- centrum
- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- kirk
- bestemmingsplan buitengebied
- houtwallen en singels
- beekdal
- water: vennen / recreatieplas / poel
- waterringen, beek / sloot
- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens

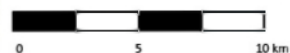

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: MAATREGELEN CULTUUR- EN
projectnummer: 226137
bladnummer: 1-6
formaat: A3
getekend: GWS
datum: 07-07-2017

Eersel

Advies

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- nevenstructuur
- wijkpark / plantsoen
- groene dorpsvelden
- bos
- verticeervoetel
- bebouwd gebied
- bedrijventerrein / industrie
- centrum
- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- + kerk
- bomenrijen buitengebied
- houtwallen en singels
- beekdal
- water / venen / recreatieplas / pool
- watergangen, beek / doot
- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens

Knegsel

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: MAATREGELEN CULTUURBOOM
projectnummer: 234227
bladnummer: 3-4
formaat: A3
getekend: EAG
datum: 07-07-2017

BTL

Advies

BTL Advies B.V.
Tulpe- en laaidiepaarchitecten
Parklaan 9
Postbus 285
5060 A.Z. OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- nevenstructuur
- wijkpark / plantsoen
- groene dorpsvanden
- bos
- verbetervoorzien

- bestaand gebied
- bedrijfsgebied / industrie
- centrum

- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- kolk

- bomen (in buitengebied)
- houtwallen en singels
- beekdij
- water: vennen / recreatieplas / pool
- watergangen: beek / sloot

- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg

- afgesloten gebied
- gemeentegrens

Steensel

opdrachtgever
project
projectnummer
bladnummer
formaat
getekend
datum

GEEMEENTE EERSEL
MAATREGELEN CULTUURGOED
226127
4-6
A3
GML
07-07-2017

BTL

Advies

BTL Advies B.V.
Talen- en landschaparchitecten
Postbus 185
5060 AJ OOSTERHOUT
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- nevenstructuur
- rijpark/plaatsen
- groene dorpsranden
- bos
- verbetervoorziening
- bebouwd gebied
- bedrijfsgebieden / industrie
- centrum
- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- kerk
- bomenrijen buitengebied
- houtwallen en singels
- beekdal
- water: veenven / recreatieplas / pool
- waterringen: beek / sloot
- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg
- hoofdwegs en andere wegen
- gemeentegrens

Vessem

opdrachtgever: GEMEENTE EERSEL
project: MAATREGELEN CULTUURBODEM
projectnummer: 226127
bladnummer: 5-6
formaat: A3
getekend: SdB
datum: 07-07-2017

BTL
Advies

BTL Advies B.V.
Tul- en laanbepaardvelden
Parklaan 1
Postbus 185
5060 A.Z. OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Groenstructuurkaart gemeente Eersel

- hoofdstructuur
- belangrijke groenelementen
- nevenstructuur
- wijtpark / plantsoen
- groene dorpsranden
- bos
- verbetervoorstel

- bebouwd gebied
- openruimte / industrie
- centrum

- sport en recreatie
- begraafplaatsen
- kerk

- bomenrijen buitengebied
- houtwallen en singels
- beekdal
- water: vormen / recreatieplas / pool
- watergangen, beek / sloot

- wegen
- hoofdweg
- secundaire weg

- hoogspanningsleidingen
- gemeentegrens

Wintelre

opdrachtgever
project
projectnummer
bladnummer
formaat
getekend
datum

GEEMEENTE EERSEL
MAATREGELEN CULTUURGOEDEN
220327
6-6
A3
EAG
07-07-2017

BTL

Advies

BTL Advies B.V.
Tato- en landschapsarchitecten
Parklaan 1
Postbus 185
5060 AJ OISTERWIJK
013 52 99 555
013 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

Prijs onderhoud groen per kwaliteitsniveau

Groenonderhoud in de bebouwde kom	Kwaliteitsniveau		
	A	B	C
Centra	€ 35.384,00	€ 25.634,00	€ 22.379,00
Woongebied	€ 299.304,00	€ 217.830,00	€ 181.522,00
Bedrijventerrein	€ 39.017,00	€ 28.061,00	€ 23.509,00
Buitengebied	€ 61.918,00	€ 40.040,00	€ 34.787,00
Hoofdwegen	€ 104.676,00	€ 74.786,00	€ 65.391,00

Huidig budget

groenonderhoud € 672.061

	Verschil t.o.v. huidig budget
Huidig niveau groenonderhoud is B	0
Huidig niveau B + centra A	€ 9.750,00
Huidig niveau B + centra en hoofdwegen A	€ 39.640,00

MEMO Groenbeheer

Onderwerp: Doorrekening groenbeheer gemeente Eersel

Datum: 28 maart 2017

Opgesteld door: Ben Groenen

BTL

Advies

Doorrekening onderhoud en vervanging

De doorrekening van zowel het onderhoud als de vervangingen is opgebouwd uit diverse stappen.

Onderhoud

- De basis voor het onderhoud vormen de kosten per werkhandeling per m2, bijvoorbeeld voor het één keer schoffelen van één m2. Deze zijn gebaseerd op de kosten per medewerker (inclusief machines en vervoer) en de productie van de medewerker per uur.
- Vervolgens is bepaald hoe vaak deze werkhandeling op welk oppervlak uitgevoerd moet worden, om het gewenste beeld te realiseren. Dit betreft een gemiddelde per jaar. De exacte frequentie wordt beïnvloed door weersomstandigheden, dit risico ligt door het gebruik van beeldbestekken bij de aannemer.
- Door de kosten per werkhandeling te vermenigvuldigen met de benodigde inzet per jaar is de prijs per m2 per jaar bepaald.

Vervanging

- De basis voor vervanging vormen de kosten per uur medewerker, per uur machine en per stuk / m3 materieel.
- Voor ieder beplantingstype is bepaald welke werkhandelingen (inclusief benodigde inzet medewerkers en materieel) nodig zijn voor het verwijderen van de huidige beplanting en het aanbrengen van nieuwe beplanting. Tevens zijn de kosten voor materiaal zoals plantmateriaal bepaald.
- De eenheidsprijzen zijn vervolgens vermenigvuldigd met de benodigde werkhandelingen en materieel. Resultaat is de kosten voor het omvormen van 1 m2 van een bepaald beplantingstype.

Het bepalen van zowel de normen als de prijzen is gebeurt op basis van standaardliteratuur zoals Het Groene Boek. Daarnaast heeft BTL Advies kennis benut uit vergelijkbare gemeenten en aanbestedingstrajecten waarbij wij betrokken zijn. Hierdoor zijn marktconforme, realistische eenheidsprijzen bepaald.

Scenario's

Met de rekenmatrix is het mogelijk diverse scenario's door te rekenen. Uitgangspunt is het scenario waarop alle werkhandelingen voor alle gebiedstypen op niveau B worden uitgevoerd. Dit kwaliteitsbeeld, bepaald door het landelijke kennisinstituut CROW, staat voor netjes en toekomstbestendig. Vervolgens kan per werkhandeling per gebiedstype een afwijkend niveau worden gekozen. Mogelijke keuzes zijn:

- Intensiever onderhoud in representatieve gebiedstypen zoals centra en / of hoofdwegen. Het uitvoeren van het onderhoud in de centra op niveau A resulteert in een stijging van de kosten van 2%, het uitvoeren van zowel de centra als hoofdwegen op niveau A resulteert in een stijging van 8.5%.
- Extensiever onderhoud in extensief gebruikte gebiedstypen zoals bedrijventerreinen en / of buitengebied. Het uitvoeren van de werkzaamheden leidend tot niveau C op de bedrijventerreinen resulteert in een besparing van 1%.

Ruim de helft van het areaal ligt in woonwijken, onkruidbeheersing en het snoeien van bomen zijn de grootste kostenposten. In de afwegingen de kosten te verlagen of de kwaliteit te verhogen kan het gehele areaal en takenpakket beoordeeld worden op deze wijze, waarmee prijs en kwaliteit in de gewenste verhouding gebracht kunnen worden.

Beheer hoofdgroep	Areaal	Eenh.						Vervangingswaarde (landelijke normen)	Jaarkosten
Bomen	21933	st						€ 10.908.800	€ 202.900
Beplanting	135652	m2						€ 2.239.000	€ 81.400
Gras	360240	m2						€ 711.400	€ 18.300
Totaal								€ 13.859.200	€ 302.600

Vervangingswaarde (landelijke norm) groen binnen de bebouwde kom

Bomen, excl. bomen in bermen	€ 91.300
Beplanting	€ 81.400
Gras	€ 18.300
	€ 191.000

Besparingen te realiseren door

Besparing

Werk met werk maken	10% op het totaalbedrag	€ 19.100
Bomen in beplanting i.p.v. verharding	50% bomen niet in verharding maar beplanting terugplanten	€ 9.200
Kleinschalige vervanging binnen regulier onderhoud		€ 30.000
Besparing		€ 58.300

Benodigd budget vervangingen

Vervangingswaarde (landelijke norm)	€ 191.000
Besparingen	- € 58.300
Benodigd budget	€ 132.700
beschikbaar budget	- € 88.506
aanvullend budget	€ 44.194

Bomen in bermen

Vervangingswaarde bomen in bermen (landelijke norm)	€ 111.600
---	------------------

Besparingen

Vervangingstermijn bomen in berm aanpassen	bomen in bermen vervangen na 80 i.p.v. 60 jaar	€ 27.900
Vervanging bomen buitengebied beperken	laanbeeld behouden, 33% besparen door grotere plantafstand	€ 36.828
Besparing		€ 64.728

Benodigd budget vervangingen bomen in bermen

Vervangingswaarde bomen in bermen (landelijke norm)	€ 111.600
Besparing	€ 64.728
aanvullend budget bomen bermen	€ 46.872

beschikbaar budget vervanging groen

€ 88.506

aanvullend / benodigd budget

€ 91.066

TOTAAL BENODIGD BUDGET VERVANGING GROEN

€ 179.572

Uitvoeringsprogramma Groen

Legenda:

Prioriteit I = periode 2018-2021

Prioriteit II = periode 2018-2028

Prioriteit III = periode na 2028

B Buitengebied en buurtschappen

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Grootakker	Dunnen bomengroep westzijde plus herstel laanbomenstructuur	I
2	Vessemseweg - Mr. De La Courtstraat	Dunning én aanvullen laanbomenstructuur	I
3	Knegselsedijk - Duiselseweg	Dunning laanbomenstructuur	I
4	Hoef	Dunning laanbomenstructuur	II
5	Hees	Aanvullen informele bomenrij met berk en linde	II
6	Tasbroekwegje	Herstel laanbomenstructuur	II

D Duizel

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Akkerstraat	Herstel bomenrij aan oostzijde	I
2	Akkerstraat - Meerstraat	Bloemrijk inrichten gazon/berm fietspad	III
3	Gildestraat	Vervanging moeraseden langs parkeervakken door 2e/3e bomen en vervanging vakbeplanting	II
4	Hemsstraat	Bloemrijk inrichten gazons westzijde	II
5	Kerkakkers	Vergroten boomspiegels van essen	I
6	Lange Akkers	Bloemrijk inrichten van de flanken van de wadi	I
7	Lange Akkers 13-19	Aanplanten 2e orde bomen in gazon rondom parkeervakken	I
8	Lange Akkers 14-20	Vervanging rozen rondom 'hofje' door sierheesters / vaste planten	II
9	Meerstraat	Aanplanten bomenrij aan zuidzijde met 2e/3e orde bomen	I
10	Smitseind	Herstel bomenstructuur plus onderbeplanting	I

E Eersel

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Aelenstraat	Omvorming gazon naar bloemenweide + vervanging vakbeplanting	I
2	Aelenstraat - Kerkevelden	Vervanging sierkersen en onderbeplanting	II
3	Bergeijksedijk - Stokkelen	Herstel laanbomenstructuur met 1e/2e orde bomen	III
4	Boekweit 4-23	Verwijdering sierperen in parkeervakken	II
5	Bogerd	Verwijdering bolbomen en (gedeelteijke) vervanging vakbeplanting	I
6	Carquefouplein	Vervanging gekandelaberde platanen door inheemse 1e orde bomen	II
7	De Velden	Omvorming voormalige paardenweide naar pluktuin en moestuin	I
8	Dreef 2-8	Vervanging gekandelaberde platanen door 2e orde bomen	II
9	Habraken - Molenweg	Vervanging vakbeplanting rotonde door bloemrijke vaste planten	I
10	Hoolhof - Hoolstraat	Vervanging gekandelaberde platanen door 1e/2e orde bomen	I
11	Industrieterrein Haagdoorn	Renoveren plantvakken en inboet vernieuwde plantvakken	I
12	Koolzaad 1-5	Vervanging essen parkeerplaats door 3e orde bomen	II
13	Lindehof	Reconstructie openbare ruimte (riolering, bestrating en groen) met oog voor klimaatadaptatie	I
14	Mortel 1 (en omgeving)	Vergroenen en verduurzamen schoolterrein en openbaar groen De Groote Aard	I
15	Pankenstraat	Vervanging gekandelaberde platanen door 2e orde bomen en vervanging (indien van toepassing) vakbeplanting	I
16	Postelseweg	Vervanging vakbeplanting 2 rotonden door bloemrijke vaste planten	I
17	Postelseweg - Duizelseweg	Bloemrijk inrichten gazons	I
18	Rapen	Vervanging moeraseden in verharding door 2e/3e orde bomen	I
19	Schapendries	Vervanging essen in parkeervakken door 3e orde bomen	II
20	Steenstraat	Vervanging gekandelaberde platanen door 2e orde bomen en vervanging (indien van toepassing) vakbeplanting	I
21	Van den Boomstraat	Vervanging sierkersen en onderbeplanting	II
22	Voortseweg 51-69	Verwijdering bolbomen en (gedeelteijke) vervanging vakbeplanting	I
23	Wanmolen - Haam	Vervanging moeraseden parkeerplaats door 2e/3e orde bomen met blokhagen	II
24	Willibrorduslaan	Vervanging gekandelaberde platanen en onderbeplanting door 1 of 2 rijen inheemse 1e orde bomen plus onderbeplanting	II
25	Zicht - Wanmolen	Ontharding parkeerplaats door aanplant solitaire 2e/3e orde bomen en blokhagen	I
26	Zicht 4-16	Vervanging vakbeplanting	II
27	Zicht 7 en 17	Ontharding parkeerplaats door aanplant solitaire 2e/3e orde bomen en blokhagen	I

K Knegsel

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Den Heuvel	Vervanging / dunning bomenstructuur	I
2	Eikenbocht	Vervanging zuileiken door 2e orde bomen en vervanging vakbeplanting	III
3	Kranenpoel - D'n Alleman	Gedeeltelijke vervanging / dunning esdoorns door 2e/3e orde bomen en vervanging vakbeplanting	II

S Steensel

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Doornbocht	Aanplanten enkele bomenrij met 3e orde bomen (van Eindhovensweg tot Lange Reen)	II
2	Eindhovenseweg	Herstructurering openbaar groen weerszijden van de weg, inclusief rotonden	I
3	Frans van Nunenstraat	Vervanging moeraseiken door 2e orde bomen	II
4	Frans van Nunenstraat - Eindhovenseweg	Vervanging vakbeplanting	II
5	Genderdreef	Aanplanten enkele bomenrij met 3e orde bomen (van speeltuin tot Knegselseweg)	I
6	Grote Akker	Verwijdering bolbomen	I
7	Heuveleind	Vervanging plantvak langs voetpad naar Eindhovenseweg	I
8	Hoogeind	Vervanging bolbomen door 2e/3e orde bomen	I
9	Kerkdijkje	Aanvullen bomenrij (van kombord tot Genderdreef) met 2e orde bomen	I
10	Koppelen	Aanplanten rij 2e orde bomen (van kombord tot Genderdreef)	I
11	Korte Reen	Aanplanten enkele bomenrij met 3e orde bomen	II
12	Lange Reen	Aanplanten enkele bomenrij met 3e orde bomen	II
13	Molenpad	Gedeeltelijke vervanging vakbeplanting	II
14	Riethovenseweg	Aanvullen beukhagen (in de breedte)	I
15	Sportpark De Elzenbroeke	Dunning bomengroep noordzijde sportpark in verband met veiligheidszone hoogspanningsmasten	I
16	Weverstraat - Van Kriekenbeeckhof	Bloemrijk inrichten gazon aan westzijde	II
17	Weverstraat 1-7	Aanvullen vakbeplanting en bomen	II

V Vessem

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Costerij	Vergroting boomspiegels haagbeuken westzijde straat	I
2	Costerij	Dunning/vervanging haagbeuken door 2e/3e orde bomen	III
3	De Hoefse Weg	Kap bomen noordzijde entreeweg plus vervanging/aanplant vakbeplanting	II
4	De Mister	Dunning lindebomen	II
5	D'n Grootte Aard	Dunning beuken in hofje	I
6	Domineeshof	Dunning bomenstructuur plus vergroting boomspiegels overblijvende haagbeuken	II
7	Hemelrijk	Vervanging vakbeplanting oostzijde straat plus vervanging amberbomen op pleintje door 2e/3e orde bomen	I
8	Hooge Akker - Putterstraat	Vervanging vakbeplanting onder amberbomen	I
9	Jacobusmolen	Geleidelijke verbetering windvang molen door dunning omliggende bomenbestand	II
10	Jan Smuldersstraat - Servatiusstraat	Vervanging zieke, monumentale paardenkastanjes door 1e orde bomen	I
11	Kuilenhurk	Aanvullen enkele bomenrij met 1e orde bomen	I
12	Leeuwerik	Gedeeltelijke dunning/vervanging beuken	II
13	Leeuwerik	Vervanging zuileiken door 2e orde bomen	III
14	Molenwiek	Aanvullen bomenrij met 3e orde bomen	II
15	Nachtegaallaan	Vervanging gekandelaberde platanen en esdoorns door 2e orde bomen en vervanging vakbeplanting	I
16	Pastorij	Vervanging haagbeuken in verharding door 3e orde bomen	II
17	Predikant	Dunning haagbeuken plus vergroting boomspiegels overblijvende bomen	II
18	Putterstraat	Dunning beuken en linden, inclusief 3 plaatsen	II
19	Servatiusstraat	Vergroening schoolplein Lambertusschool	I

W Wintelre

	Straatnaam	Maatregel	Prioriteit
1	Akkerweg 2-8	Vervanging/dunning lindebomen door 2e/3e orde bomen en vervanging vakbeplanting	I
2	Bremveld - Kempkesveld	Vervanging esdoorns door 2e/3e orde bomen en vervanging vakbeplanting	II
3	Engelenburg 8	Aanplant 1e orde bomen op gazon	I
4	Groesveld	Herstel groene dorpsrand met aanplant enkele bomen en/of solitaire heesters	II
5	Het Aangelag	Omvormen gazons naar haagbeplanting	I
6	Kekkeneind	Aanvullen bomenrij en renovatie vakbeplanting wegversmallingen	I
7	Kloosterstraat	Vervanging vormhaagbeuken door 2e orde bomen	II
8	Korenbloemlaan	Dunning vormhaagbeuken	II
9	Korenbloemlaan	Gedeeltelijke vervanging vakbeplanting op en rondom plaatse	I
10	Margrietlaan	Dunning vormhaagbeuken	II
11	Past. V.d. Heijdenstraat	Aanvullen bomenrij met zuiliepen	I
12	Smitspad	Herstel groene dorpsrand met aanplant enkele bomen en/of solitaire heesters	II
13	Willibrordusstraat	Aanvullen en gedeeltelijke vervanging/dunning bomenstructuur	II

Output 1^e avond klankbordgroep Groen, Natuur & Landschap

Datum: dinsdag 18 oktober 2016

Tijd: 19:30 – 21:00 uur

Locatie: Gemeentehuis Eersel – Commissiekamer

Aanwezig:

- Huub van der Krieken (IVN Bergeijk – Eersel)
- Gerard Lijten (IVN Veldhoven – Eindhoven – Vessem)
- Ria Bernards (B-team Eersel)
- Gert-Jan Simonis (Stichting Zorg om Duizel)
- Henk Bartels (Leefbaar Wintelre)
- Peter van der Aalst (Dorpsraad Steensel)
- Grard Blankers (Leefbaarheidsgroep Eersel)
- Lieke Cools (Leefbaarheidsgroep Knegsel)
- Joris van Aken (ZLTO – Eersel)

Afwezig met kennisgeving:

- Rieckyen Jan van Heijst (Dorpsraad Vessem)

Doel van de klankbordgroep is om in co-creatie met 'groene' belangengroepen nieuw beleid voor de drie thema's groen, natuur en landschap vorm te geven.

Doel van de eerste klankbordgroepavond is om in een brainstormsessie ideeën op te doen en ervaringen met elkaar te delen over de thema's groen, natuur en landschap in Eersel. We willen kennis opdoen over wat de vertegenwoordigers van de uitgenodigde belangengroepen onder deze thema's verstaan.

Beeldvorming

Welk beeld hebben de deelnemers bij de thema's? De deelnemers zijn gevraagd om voor elk thema een 'beeld' mee te nemen en dit kort toe te lichten. De deelnemers worden hiervoor in 2 groepjes verdeeld. Het 'beeld' kan een foto zijn, maar bijvoorbeeld ook een landkaart, een tekening of iets anders dat verbeeldend is. Aan de gespreksleider de taak om elk beeld op één 'geeltje' in een paar woorden samen te vatten en op de A0-tekening te plakken.

Om enige duidelijkheid te geven wat kan worden verstaan onder groen, natuur en landschap is vooraf een korte omschrijving rond gestuurd. Te weten:

Groen: cultuurgroen zoals plantsoenen, gazons en laanbomen vooral in de kernen, maar laanbomen en bermen bijvoorbeeld ook in het buitengebied.

Natuur: kort gezegd 'alle planten en dieren die van nature in Nederland voorkomen'. Concrete natuurgebieden in Eersel betreffen Natura 2000-gebieden (Groot en Klein Meer en dal van de Kleine Beerze) en ecologische hoofdstructuren zoals bossen, heidevelden en beekdalen (De Run, Ekkersrijt en De Gender). Ruwweg betreft dit vooral het buitengebied.

Landschap: we denken hierbij aan typische Kempische landschappen als essen-kampenlandschap, beekdallandschap en heideontginningslandschap met daarin cultuurhistorische waardevolle elementen zoals houtwallen, houtkanten, bolle akkers, (drink)poelen, heggen, grafheuvels. Ook historische oude (zand)wegen en hun bermen. Als referentiebeeld wordt vaak het landschap van rond het jaar 1900 aangehouden.

Output Beeldvorming sessie

Groep 1: IVN Bergeijk - Eersel, Stichting Zorg om Duizel, Dorpsraad Steensel, Leefbaarheidsgroep Knegsel, ZLTO. De beelden en ervaringen in de sessie van deze groep zijn in korte termen samengevat per thema.

Groen is...

- ❖ Moestuin
- ❖ Duizel redelijk groen, maar niet bijzonder. Groen wordt daarom buiten dorp opgezocht
- ❖ Plant zowel tuin als landschap
- ❖ Oude kerkhof Knegsel
- ❖ Graslanden en weilanden is ook (cultuur)groen en daar is veel van in het buitengebied
- ❖ Samen tuinen
- ❖ Varieert van 'sla tot bos'

Natuur is...

- ❖ Boeren natuur. Daar woont van alles: boerenzwaluwen, kerkuilen, veldmuizen, vossen... je hoeft er niets voor te doen.
- ❖ Groot en Klein Meer (heikikkers!)
- ❖ Voorbeeld van de Lijsterbes: trekt allerlei beestjes die van breder belang zijn. Ook recreatief/educatief waardevol
- ❖ In de hele omgeving zijn allerlei vogelsoorten te zien: roofvogels, 'huis-tuin-en-keuken vogels', ijsvogels en sinds dit jaar ook ooievaars.
- ❖ Minder gewenst: ratten
- ❖ Kleine Beerze
- ❖ Educatie
- ❖ Verbindt mensen
- ❖ Is goed te verbinden met kinderen en ouderen

Landschap is...

- ❖ Kampen-structuur
- ❖ Relatie. Bewoners hebben relatie met de landschap waarin zij wonen.
- ❖ Poelenloop is van oorsprong een beek
- ❖ Beekdallandschap
- ❖ Alles wat je ziet is landschap (verrekijker)
- ❖ Divers. Van boomkwekerij tot landgoed
- ❖ Iets moois waar de natuur zich tot een eenheid heeft ontwikkeld
- ❖ Inrichting versus onderhoud. We richten van alles in, maar hoe onderhouden wij het?
- ❖ Niet grootschalig
- ❖ Is al kleinschalig, niet verder verkleinen
- ❖ Hoe kijk je naar de dorpsgrens, niet alleen naar boerenbedrijf kijken

Reflectie van groep 2 op groep 1:

- ❖ Zandpaden en daardoor ommetjes zijn in het landschap verdwenen
- ❖ Landschappelijke inpassing = handhaving
- ❖ Moet alles onzichtbaar zijn?
- ❖ Opvang fijnstof
- ❖ Compensatie CO₂?
- ❖ In bossen vaak zwerfafval aanwezig
- ❖ Waarom is snoeiafval niet gratis? Het is immers een grondstof

Groep 2: IVN Veldhoven Eindhoven Vessem, B-team Eersel, Leefbaar Wintelre, Leefbaarheidsgroep Eersel. De beelden en ervaringen in de sessie van deze groep zijn in korte steekwoorden samengevat.

- ❖ Binnen de bebouwde kom: '3 lagen beplanting'
- ❖ Snippergroen? Verkopen? In onderhoud geven aan de buurt?

- ❖ Stimuleren burgerparticipatie groenbeheer
- ❖ Educatie
- ❖ Niet te veel regels, nieuwe dingen proberen, natuurlijke processen
- ❖ Lanen, mogen er gaten vallen
- ❖ Recreatie, vooral kinderen
- ❖ Afwisselend, diversiteit
- ❖ Natuur, toegankelijkheid
- ❖ Strenger bomenkapbeleid
- ❖ Landschap, anno 1900
- ❖ Waterhuishouding
- ❖ Geen crossers
- ❖ Landbouw kan meer doen, maar kost geld
- ❖ Samenwerking: balans tussen (cultuur)landschap en landbouw met wederzijds respect

Dorpsraad Vessem

Vrijdagochtend 21 oktober is separaat ook met Dorpsraad Vessem dezelfde brainstormsessie gehouden, omdat de Dorpsraad op 1^e klankbordgroepavond niet aanwezig kon zijn, maar wel heel graag een bijdrage wil leveren. Tijdens deze separate sessie was ook Heemkundevereniging De Hooge Dorpen aanwezig. Uit deze sessie zijn de volgende beelden en ervaringen samengevat:

- ❖ Landschotse Heide inclusief invloedsferen
- ❖ Dal van de Beerze
- ❖ Waterhuishouding, spanningsveld tussen natuur en landbouw, tussen water vasthouden en water afvoeren
- ❖ Inzaaien akkerranden is kunstmatig. Wel mooi, niet natuurlijk
- ❖ Educatie. Leg bijvoorbeeld uit waarom afgestorven groen in winter laten staan goed is. Het is goed voor natuur, water vasthouden en voorkomt uitspoeling voedingstoffen in bodem. Oftewel: stel middelen beschikbaar om uit te leggen waarom bepaalde keuzes of ingrepen worden gedaan.
- ❖ Nieuwe ontwikkelingen inbedden / mogelijk maken. Bijvoorbeeld zonnepanelen / windmolens. Onderzoek hoe dit zich verhoudt ten opzichte van bomen / bossen. Zonneparken kan goed worden gecombineerd met weidevogels en eventueel begrazing. Verenig doelen zoals energie(opwekking), landbouw en natuur met oog voor het landschap. Landschappelijke inpassing is mogelijk, maar het mag ook gezien worden. Is ook landschap
- ❖ Natuur en landschap is (toepassen van) inheemse en streekeigen soorten
- ❖ Samenwerken
- ❖ Cultuurgroen is tegenwoordig verschaald, (bio)diversiteit is gewenst
- ❖ Behoud bestaande landschapselementen
- ❖ Snippergroen eventueel geschikt voor burgerparticipatie groenbeheer
- ❖ Toegankelijk voor minder mobiele mensen
- ❖ Eersel is wandelgemeente, houd je aan de gemaakte keuzes
- ❖ Groen is geuren en kleuren combineren en seizoenen beleven. Te gebruiken op strategische plekken als scholen, bejaardentehuizen, centra en parken
- ❖ Landschap is niet krampachtig terug grijpen op 1900, maar op organische manier doorgroeien naar 2100 met oog op functionaliteit en toekomst

De beelden die in de klankbordgroep bestaan van groen, natuur en landschap in Eersel zoals deze is of zou moeten zijn, is samenvattend in korte (werk)woorden:

Groen, natuur en landschap =

- Ontspannen
- Genieten
- Educatie
- Diversiteit
- Mensen verbinden
- Respecteren en samenwerken
- Water opvangen en beheren
- Aandacht hebben voor landbouw

- Ontharden van stedelijke omgeving
- Behalve inrichten, ook beheren en onderhouden
- Voor iedereen toegankelijk maken versus ruimte creëren voor stiltegebieden
- Participeren
- Nieuwe dingen proberen
- Natuurlijke processen volgen
- Doelen combineren

Output 2^e avond klankbordgroep Groen, Natuur & Landschap

Datum: donderdag 1 december 2016

Tijd: 19:30 – 21:30 uur

Locatie: Gemeentehuis Eersel – Commissiekamer

Aanwezig:

- Huub van der Krieken (IVN Bergeijk – Eersel)
- Gerard Lijten (IVN Veldhoven – Eindhoven – Vessem)
- Ria Bernards (B-team Eersel)
- Wil van Herk (B-team Eersel)
- Aukje Plas (Stichting Zorg om Duizel)
- Henk Bartels (Leefbaar Wintelre)
- Piet Coppelmans (Leefbaar Wintelre)
- Peter van der Aalst (Dorpsraad Steensel)
- Grard Blankers (Leefbaarheidsgroep Eersel)
- Simon van den Berg (Leefbaarheidsgroep Knegsel)
- Riecky Jan van Heijst (Dorpsraad Vessem)
- Joris van Aken (ZLTO – Eersel)

Afwezig met kennisgeving:

- Chris Johnson (Heemkundevereniging De Hooge Dorpen)

Doel van de klankbordgroep is om in co-creatie met 'groene' belangengroepen nieuw beleid voor de drie thema's groen, natuur en landschap vorm te geven.

Doel van de tweede klankbordgroepavond is om in een brainstormsessie ervaringen met elkaar te delen over de thema's groen, natuur en landschap in Eersel. Op deze avond is vooral ingegaan op de kwaliteiten, kansen en knelpunten in Eersel op het vlak van groen, natuur en landschap.

De K3 analyse

Op deze avond zijn de kwaliteiten, kansen en knelpunten in kaart gebracht aan de hand van respectievelijk groene, blauwe en rode stickers. De 3 'K's' werden door deelnemers op een 'geeltje' met bijbehorende sticker op de A0-tekening geplakt. Elke deelnemer mocht één kwaliteit, één kans en één knelpunt aangeven. Deelnemers zijn daarom vooraf gevraagd hier goed over na te denken. De deelnemers konden in de tweede ronde met argumenten aangeven of ze het met de geopperde kwaliteit, kans en knelpunt van de ander (on)eens zijn.

Om de deelnemers op weg te helpen zijn een aantal mogelijke vragen geformuleerd die de gespreksleiders kunnen stellen in deze sessie. Vragen vanuit de gemeenten aan de aanwezigen konden zijn:

- Wat vind je de sterke, waardevolle groenelementen in de gemeente?
- Welke verbeterpunten zou je graag in groen, natuur en landschap willen zien?
- Als we het over natuur(gebieden) in Eersel hebben, wat komt er als eerste in je op en waarom?
- Wat vind je van de kwaliteit van het groen in de kernen en/of het buitengebied?
- Valt er onderscheid te maken tussen groen binnen en buiten de kom en zo ja, welke?
- Hoe brengen we groen in verband met zaken als gezondheid, welzijn en klimaatverandering?
- Hoe kunnen we groen 'op de kaart zetten' ... en houden (politiek – maatschappelijk)?
- Hoe is draagvlak te creëren voor burgerparticipatie in groen en natuur? En willen we dat eigenlijk wel?
- Wat kan de gemeente (concreet) doen om samen te werken met inwoners in groen en natuur?
- Hoe brengen we 'natuur in de stad' d.w.z. in de bebouwde omgeving?

Output K3-analyse

Kwaliteiten

Elke deelnemer mocht één kwaliteit opperen. Er waren twaalf deelnemers op de 2e klankbordgroepavond, dit levert dan ook twaalf geopperde kwaliteiten op. De andere deelnemers konden vervolgens bij maximaal 2 geopperde kwaliteiten aangeven of zij dit ook als kwaliteit zien of dat zij de geopperde kwaliteit eerder als een kans of een knelpunt beschouwen.

Geopperde kwaliteit	Kwaliteit = kwaliteit	Kwaliteit = kans	Kwaliteit = knelpunt
Er is voldoende oppervlakte bosgebied.	1		1
Aanleggen nieuw groen, bijvoorbeeld Kleine Beerze en Gender.	2		1
Hoeveelheid/diversiteit aan bossen is goed.	1	1	
Gevarieerde natuur: droog / hei, nat / beekjes; open / hei, dicht / bos.	5		
Verweving van landschap en natuur met landbouw. Dieren op akkers, water dat niet wordt tegen gehouden door perceelgrenzen, kleinschalig landschap.	4		
Natuur is als bijvoorbeeld de lijsterbes: trekt allerlei beestjes die van breder belang zijn. En lijsterbes is ook recreatief / educatief waardevol.	1		
Groen in de kernen.	1		1
Veel (natuur)groen in de gemeente.	3	1	
Kleine Beerze tussen Vessem en Hoogeloon.	1	1	
Afwisselend groen.	5		
Groot Meer en gemeentebossen.	1		
De bomen binnen en buiten de bebouwde kom (laanstructuren).	1		4

Een aantal geopperde kwaliteiten zijn door verschillende deelnemers onderschreven. Eersel heeft gevarieerde natuur op landschapsniveau. Verder wordt ervaren dat natuur en landschap op diverse plaatsen verweven zijn met landbouw, waardoor het landschap kleinschalig is en water de ruimte heeft om te stromen. Ook het groen in zijn algemeenheid wordt als afwisselend beschouwd. Verder is het echter interessant dat één geopperde kwaliteit vooral als knelpunt wordt gezien, namelijk de bomen en bomenlaanstructuren. Het blijkt hier echter niet dat de aanwezigheid van de bomen zelf als knelpunt wordt beschouwd, maar dat de bomen(lanen) als erg monotoon en weinig afwisselend worden beschouwd in soortkeuze en de opbouw van boomstructuren.

Kansen

Elke deelnemer mocht één kans opperen. Er waren twaalf deelnemers op de 2e klankbordgroepavond, dit levert dan ook twaalf geopperde kansen op. De andere deelnemers konden vervolgens bij maximaal 2 geopperde kwaliteiten aangeven of zij dit ook als kans zien of dat zij de geopperde kwaliteit eerder als een kwaliteit of een knelpunt beschouwen.

Geopperde kans	Kans = kwaliteit	Kans = kans	Kans = knelpunt
Hermeanderende Run. Maak hier een overgangszone naar nieuwe natuur. Neem het op in bestemmingsplan..		3	
Meer diversiteit in alle hagen en heggen, nu alleen maar beuk.		2	
Sociale groene projecten om contact met de buurt te verbeteren.		3	
Minder maaien van gazons en bermen in de bebouwde kom.		1	
Onderhoud bosranden en kampenstructuren: samenwerking tussen aanliggende eigenaren, gemeente en burgers.		5	
Nieuwe ontwikkelingen inbedden, bijvoorbeeld: zonnepanelen/windmolens. Onderzoek hoe dit zich verhoudt t.o.v. bomen/bossen. Combineren met o.a. weidevogels en/of landschappelijke inpassingen.		4	
Burgerparticipatie + vele vrijwilligers in groen inzetten. <i>N.B.: deze kans is door twee deelnemers geopperd.</i>		7	
Groot Meer: natuur & recreatie.	4	1	
Singels rond de dorpen: door te weinig onderhoud, te veel bomen.		1	2
Groen opnemen in bestemmingsplan.	1	1	

Een aantal geopperde kansen die door verschillende deelnemers zijn onderschreven, lijken in elkaars verlengde te liggen en/of elkaar aan te vullen. Veel deelnemers zien kansen in samenwerkingen tussen verschillende partijen en participatie door verschillende partijen om zowel in het buitengebied als in de bebouwde kom werkzaamheden en activiteiten uit te voeren. De deelnemers denken daarbij aan de volgende partijen: grondeigenaren, gemeente, burgers, buurtgenoten en vrijwilligers. Dit geldt zowel voor groen, natuur als landschap, waarbij ook sociale contacten kunnen worden verbeterd. Een andere kans die door meerdere deelnemers is onderstreept, is het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen en te onderzoeken hoe dit kan worden ingepast in groen, natuur en landschap. Tot slot valt op dat geopperd werd dat er nog kansen zijn om de combinatie natuur en recreatie bij het Groot Meer verder te ontwikkelen. Maar een aantal deelnemers geeft aan dat dit al voldoende is gecombineerd en dit al een kwaliteit van het Groot Meer is.

Knelpunten

Elke deelnemer mocht één knelpunt opperen. Er waren twaalf deelnemers op de 2e klankbordgroepavond, dit levert dan ook twaalf geopperde knelpunten op. De andere deelnemers konden vervolgens bij maximaal 2 geopperde knelpunten aangeven of zij dit ook als knelpunt zien of dat zij de geopperde knelpunt eerder als een kwaliteit of een kans beschouwen.

Geopperde knelpunt	Knelpunt = kwaliteit	Knelpunt = kans	Knelpunt = knelpunt
Monotonie binnen en buiten de bebouwde kom.			4
Verdroging Grootgoor		1	1
Behoud bomen in de kern, kampenstructuren en houtwallen.			3
Zeer eenvoudige, saaie plantsoenen (heesters) binnen de bebouwde kom.			2
Beheer natuurobjecten, ook in relatie met water.			6
Niet teveel regels, nieuwe dingen proberen, natuurlijke processen.			1
Honden uitlaat gebieden. Past niet in de natuur.			3
Versteende tuinen		3	1
Diversiteit akkerbouwgebieden, bijvoorbeeld grote maïsvlakten.			4
Onderhoud bermen van wegen in buitengebied. Vooral bij kruispunten wordt te weinig gemaaid in verband met veiligheid.			2
Meer diversiteit in de bermen / communicatie.		1	1
Vraag/roep om meer natuur in plaats van de landbouw. Waterbeheer niet in evenwicht. Nieuwe kampenstructuren.		1	1

Net als bij de kansen, valt het bij de knelpunten op dat verschillende knelpunten zijn onderschreven, die in elkaars verlengde lijken te liggen en/of elkaar aanvullen. Er wordt namelijk monotonie, saaiheid en weinig afwisseling ervaren in groen, natuur en landschap, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Specifiek daarbij worden de laanbomen, bermen, plantsoenen, hagen en heggen genoemd. Verder wordt het (achterstallig) beheer van natuurobjecten als knelpunt beschouwd. Tot slot wordt het knelpunt dat tuinen steeds meer verstenen eerder als een goede kans om aan te pakken gezien, dan dat het als een knelpunt wordt beschouwd.

Samenvattend

Als we de kwaliteiten, kansen en knelpunten naast elkaar leggen, dan is te zien dat sommige items herhaaldelijk worden genoemd, te weten:

- Diversiteit versus monotonie. De deelnemende belangengroepen geven aan dat ze groen, natuur en landschap in Eersel gevarieerd, afwisselend en divers vinden. Tegelijkertijd wordt ook aangegeven dat diversiteit hierin juist ontbreekt en monotonie en saaiheid de boventoon voeren. Dit verschil is gedeeltelijk te verklaren door de verschillende beleving van de verschillende belangengroepen en gedeeltelijk ook doordat gemeente Eersel dusdanig groot is dat er zowel gebieden zijn met grotere als gebieden met lagere diversiteit. Maar er blijkt nog een verklaring te schuilen in deze ogenschijnlijke contrast. Veel belangengroepen geven in al dan niet directe zin aan dat gemeente Eersel weliswaar 'groen' is, maar dat diversiteit van dit groen alleen op hoofdlijnen aanwezig is, dat wil zeggen op landschapsniveau. Eersel heeft immers afwisselend bossen, heide, beekjes, kleinschalig en grootschalig landbouwgebied en zes dorpen (kwaliteit). Zoomen we echter op deze grotere landschapseenheden verder in, dan wordt duidelijk dat veel belangengroepen aangeven dat ze vooral weinig variatie en soortendiversiteit ervaren in het cultuurgroen en de meer grootschalige agrarische gebieden (knelpunt). Deelnemers geven aan om diversiteit in te brengen op momenten van vervanging en reconstructies.
- Het beheer en onderhoud van met name landschapselementen en natuurobjecten worden zowel als knelpunt als kans gezien. Veel deelnemers ervaren dat gemeente bereid is om te investeren in de inrichting van natuur en landschap, maar dat vervolgens het duurzaam beheer hiervan marginaal of soms zelfs helemaal niet plaats vindt (knelpunt). Tegelijkertijd liggen hier volgens veel deelnemers hierdoor juist ook kansen voor inzet van en samenwerking met aanliggende grondeigenaren, burgers en vrijwilligers.
- Inzet van burgers en vrijwilligers bij activiteiten en werkzaamheden in groen, natuur en landschap wordt breed gedragen als een te verzilveren kans, waarbij sommige zelfs mogelijkheden zien om de sociale samenhang en contacten in buurten/wijken te verbeteren. Andere plaatsen echter ook kanttekeningen bij deze kans. Zij verwachten dat het lastig is om burgers warm te houden voor langdurige/continue onderhoudswerkzaamheden in groen en landschap, mede doordat men tegenwoordig weinig tijd heeft door allerlei andere activiteiten en verplichtingen.

Overige opmerkingen

De deelnemende belangengroepen en gemeente discussieerden nog even door, na de K3 analyse en hiervan zijn de volgende punten nog kort aangetipt:

- Een paar deelnemers hadden misten een "maatschappelijk groene voorzet" van de gemeente. Hiermee bedoelden zij dat ze graag hadden gezien dat de gemeente met voorbeelden was gekomen van nieuwe, innovatieve ontwikkelingen op het gebied van groen, natuur en landschap. Denk hierbij aan Operatie Steenbreek, vergroening van sociale ontmoetingsplaatsen (o.a. scholen, ouderencentra), Green Deals enzovoorts.
- Bomen moeten in verhouding staan tot hun omgeving. Hierbij werd het voorbeeld aangehaald van bomen die geen of nauwelijks groei ruimte krijgen in de bebouwde kom, waarbij opgemerkt dat men dan ofwel kan kiezen voor voldoende groei ruimte ofwel kan kiezen voor de juiste boomsoort in een bepaalde omgeving.
- Over de discussie hoe kampenstructuren te onderhouden in relatie tot de landbouwgronden is opgemerkt dat hierbij ook van belang is voor welke inrichting van de kampenstructuur (maar ook van de landbouwgrond) men kiest.
- In het gesprek over de financiering van werkzaamheden, die vanuit het nieuwe beleidsplan Groen Loont! voortvloeien, is ook getipt om bijvoorbeeld de relatie van waterstromen tussen Eersel en vooral Eindhoven meetbaar te maken. Als Eindhoven een bepaald belang heeft dat Eersel water langer vasthoudt, dan mag wellicht ook een financiële tegemoetkoming worden verlangd.
- Deelnemers hebben ook geopperd te onderzoeken samenwerking met bedrijven om groene inpassingen van industrieterreinen mogelijk te maken. Vraag daarbij was of er plannen zijn om industrieterreinen te verduurzamen. Welke ontwikkelingen zijn er op dit gebied?
- Door een deelnemer is opgemerkt dat de toegang tot de nieuwe landgoederen verbeterd kan worden. Sommige deelnemers menen dat openstelling niet geregeld is, andere spreken dat echter tegen. Dit dient gecontroleerd te worden. In bestemmingsplan staat duidelijk opgenomen dat nieuwe landgoederen voor 25% opengesteld dienen te worden.
- Gemeente Eersel merkt op dat het nieuwe beleidsplan niet alleen aandacht wil geven aan de kosten van groen, natuur en landschap, maar juist ook de economische en maatschappelijke baten wil belichten.

DEELNEMENDE PARTIJEN KLANKBORDGROEP

• Dorpsraden:	Steensel, Vessem, Knegsel, Wintelre
• Leefbaarheidsgroepen	Eersel, Duizel
• IVN	Bergeijk-Eersel, Veldhoven Eindhoven Vessem
• Biodiversiteitsteam	Eersel
• ZLTO	Eersel
• Heemkundevereniging	Hooge Dorpen

KWALITEIT LANDSCHAP

- Landschap is kleinschalig en afwisselend.
- Gevarieerde natuur op landschapsniveau.
- Mooie verweving natuur en landschap met agrarisch landschap in een kleinschalig landschap.

KNELPUNTEN

- Monotonie in groen binnen en buiten de bebouwde kom.
- Achterstallig onderhoud van natuur
- Achterstallig onderhoud zandpaden en routestructuren
- Verstening tuinen, waardoor problematiek waterstromen, verhitte en fijnstof afvang.

KANSEN

Diversiteit versus monotonie

- Meer afwisseling en biodiversiteit in soorten bij aanleg en onderhoud van groen.
- Diversiteit inbrengen op moment van vervanging en reconstructie.

Groen Aanleg, Beheer & Onderhoud meenemen in beleidsplannen

- Groen onderbrengen in een duurzaam beheer en beleidsplan.
- Afdeling groen vaste partner maken in omgevingsplannen en werken met een integrale projectmatige aanpak.
- Samenwerken met aanliggende grondeigenaren, vrijwilligers organisaties en burgers voor kennis, draagvlak en hulp bij uitvoering en monitoring.

Bijv.:

- *Overleg met landbouw over inrichting kampenstructuur.*
- *Overleg Eersel – Eindhoven i.v.m. waterstromen, water vasthouden en belangen.*
- *Toegankelijkheid Landgoederen*
- *Duurzame Groene bedrijventerreinen: voor welzijn werkenden en landschappelijke inpassing.*

- Kosten groen zetten tegenover economische en maatschappelijke baten van groen. Eveneens afgezet t.o.v. kosten en baten verstening.
- Diverse functies verweven: natuur, recreatie en landbouw
- Verbinden bestaande en nieuwe routestructuren
- Bij aanleg nieuwe natuur meteen attractieve en recreatieve routes in de plannen opnemen

AFWEGING VOOR DE TOEKOMST

- Zien wij in natuur, groen en landschap een kostenpost of Unique Selling Point (USP) voor onze landelijke Kempische gemeente?
- **Baten Groen:**
 - OZB
 - Toeristenbelasting
 - Waarde Bebouwde omgeving
 - Contente mens: welbevinden, welzijn en gezondheid

Biodiversiteitsteam Eersel

Ria Bernards

Heemkundevereniging

Hooge Dorpen

Chris Johnson

Dorpsraad Vessem

Jan van Heijst

Dorpsraad Steensel

Peter van der Aalst

Leefbaarheidsgroep Eersel

Grard Blankers

Dorpsraad Knegsel

Simon van den Berg

Dorpsraad Wintelre

Henk Bartels

Leefbaarheidsgroep Duizel

Aukje Plas - Verheij

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Gerard Lijten

IVN Bergeijk-Eersel

Huub van der Krieken

ZLTO Eersel

Joris van Aaken

Groen Loont!

Biodiversiteit Verbinden
Samenwerking Welzijn Heerlijk Wonen

Namens Klankbordgroep:
Biodiversiteitsteam - Dorpsraden - Heemkunde - IVN
Leefbaarheidsgroepen - ZLTO